

ŘÍJEN
2014

PIONÝR OPEN | REPORTÁŽ (4)

PS HRÁDEK | SEZNAMTE SE (6)

ŠEDÁ MYŠ ŠARLOTA | O DĚTECH TROCHU JINÝCH (13)

PIONÝRSKÝ SEDMIKVÍTEK SE ROZBÍHÁ

Během následujících čtyř měsíců proběhnou všechna vyhlášená republiková finále Pionýrského Sedmikvítku. A zúčastnit se může každý! Propozice všech vyhlášených oblastí najdete na pionýrském webu (Co děláme / Soutěže / Pionýrský Sedmikvítek). Tak vybírejte a hlase se! Uzávěrky přihlášek se blíží.

Soutěž	uzávěrky přihlášek	termín konání RF	místo konání RF
Pro-Rock	15. 10. 2014	15. 11. 2014	Praha
Folklorní tance	15. 10. 2014	7.–9. 11. 2014	Chotěboř
Clona (film, foto, video)	15. 11. 2014	30. 11. 2014	Plzeň
Tance	18. 11. 2014	29. 11. 2014	Holešov
Rukodělná a výtvarná činnost	30. 11. 2014	9.–10. 1. 2015	Holešov
Literární část	30. 11. 2014	9.–10. 1. 2015	Holešov
Dětská Porta	31. 12. 2014	30. 1.–1. 2. 2015	Praha
Melodie (hudba)	31. 12. 2014	30. 1.–1. 2. 2015	Praha

PŘIPOMÍNÁME SOUTĚŽ ETAPOVÝCH HER

Než své celotáborové hry založíte do krabice k táborové kronice a uložíte do skříně, zvažte, jestli ji neposlat i do pionýrské soutěže etapových her – když už jste si s nimi dali práci, tak proč to nezkusit!

Více o soutěži najdete na cetek.pionyr.cz.

V ŽUMBERKU UŽ JE I TEPLO

Představujeme ubytovací zařízení Pionýra Žumberk v krásné přírodě Jihočeského Kraje v Novohradských Horách.

Jedná se o objekt bývalé farní školy, ve které najdete pohodlné ubytování pro 35 osob. „Žumberk“ je možné využít celoročně.

Vybavení je přiměřené, v pokojích jsou na postelích nové matrace včetně prostěradel. Kuchyně je vybavená tak, aby v ní bylo možno, snad pohodlně, uvařit a odstranit celou kapacitu objektu.

Dále objekt skrývá jednu společenskou místnost, jídelnu, samozřejmě sociální zařízení a dlouhé světlé chodby, které by se jistě daly využít k nějaké zajímavé aktivitě.

Dopravně není Žumberk zrovna nejlépe dostupný a pro táboření a podzimní či jarní akci ale i víkendovku se dá leccos podniknout, krásy tamější přírody a nepochybně památek stojí určitě za to.

Nicméně na objektu se zatím uskutečnilo jen málo akcí, a proto pokud už na základnu vyrazíte a seznáte, že jí něco chybí, budeme rádi, za připomínky.

Cena: 60 Kč na osobu a noc

Kontakt: Jiří (Pérák) Perkner

Telefon: 777 793 688

e-mail: perak@pionyr.cz

SAMI O SOBĚ – PŘIHLASTE SE!

Ať už jste tradiční účastníci pionýrské propagační soutěže Sami o sobě (samiosobe.pionyr.cz), nebo o ní teprve uvažujete – což byste rozhodně měli! – připomínáme termín uzávěrky přihlášek: 31. 10. 2014.

Pokud si s něčím nevíte rady, ptejte se Anny Novákové – anna.novakova@pionyr.cz.

A hlavně se toho nebojte! Stačí jen poslat, co stejně děláte, a těšit se, že tentokrát třeba získáte vítězství a odměnu právě vy!

MINDOK

MINDOK - BÝT PIONÝR SE VYPLATÍ

Určitě mnozí znáte deskovky od Mindoku. Např. hra Carcassonne patří dnes už mezi klasiky. Mindok též pravidelně jezdí se svou dílnou deskových her na Kamínka.

Víte, o tom, že Mindok nabízí své výrobky všem neziskovým organizacím za velkoobchodní ceny? Rozdíl v ceně oproti kamenným obchodům tak může činit až 25%.

Objednávejte na e-mailu: obchod@mindok.cz

Do kopie prosím dejte: eva@pionyr.cz

foto na titulní straně: Jakub Hanuš

Co mají s tou konferencí?

Kdo čte Mozaiku jen tak občas, zběžně, ten by si mohl při pohledu do tohoto čísla položit nějakou obdobu otázky v titulku. Je totiž pravda, že zmínek o Konferenci o činnosti Pionýra přibývá – a ubývat nějakou dobu nebude. Není to žádná umělá propaganda, ale prostý odraz skutečnosti, že na konferenci samé (v listopadu 2015) musí být rozprava na vytyčená témata uzavřena, nikoliv započata. Zkrátka je potřeba si spoustu věcí vyříkat v oddílech, skupinách, krajských organizacích, aby vaši „vyvolení“, tedy zvolení delegáti, na konferenci už věděli, co jedou mezi ostatními pionýry prosadit, obhájit, poposunout... aby nemuseli tak úplně improvizovat.

Proto je a v dalších číslech bude konferenci vyhrazen zvláštní prostor, kde jsou informace přímo se vztahující k její přípravě. Kromě toho najdete v tomto čísle například povídání o vyznamenáních, o průvodcování dobrovolníků, představení pionýrské skupiny, která funguje téměř jako komunitní centrum – to jsou všechno témata konference. Souvislosti je ale nutné vnímat i jinde, když si budete třeba číst zprávy z Pionýr Open, nezapomínejte, že nejde jen o vyprávěnky o tom, jak se komu dařilo, ale také o výpověď o prezentaci našich oddílů – ejhle, další téma konference. Známe rčení, že všechno souvisí se vším, sem padne jak ulité. Naším společným úkolem v dalších měsících bude se v souvislostech nezamotat, pojmenovat klíčové otázky a odpovědět si na ně. Držme si palce!

Jakub

KALENDÁRIUM | nabídkový plán akcí a soutěží

30. 1. – 1. 2. 2015	Ledová Praha	Praha	Nadace Dětem 3. tisíciletí, Pionýr
31. 1. 2015	Koncert Děti dětem	Praha	Nadace Dětem 3. tisíciletí, Pionýr
28. 3. 2015	O putovní pohár Zlaté růže	České Budějovice	Jihočeská KOP
10. – 12. 4. 2015	Kamínka		Pionýr
5.–7. 6. 2015	40. ročník branné hry Cesta odhodlánů	Kokořínsko	PS Střelka Kostelec nad Labem
12.–14. 6. 2015	RESET – Republikové setkání Pionýra	Praha	Pionýr

NABÍDKA OTEVŘENÝCH AKCÍ PS (z www.pionyr.cz)

18. 10.	Výlet na zámek Bečov	Bečov nad Teplou	PS Březová
18. 10.	Expedice HOTÁH 2014	Čáslav	PS Čáslav
18. 10.	Paintballové odpoledne	Kamýk nad Vltavou	PS Kamýk nad Vltavou
19. 10.	Na plný plyn	Kamýk nad Vltavou	PS Kamýk nad Vltavou
21. a 22. 10.	Herna deskových her	Praha	188. PS T. O. Bobříci
24. 10.	Svátek dýní	Hrádek u Rokycan	PS Hrádek
25. 10.	Rychle a bezpečně	Kamýk nad Vltavou	PS Kamýk nad Vltavou
26. 10.	Vzhůru k oblakům	Kamýk nad Vltavou	PS Kamýk nad Vltavou
27. 10.	Podzim v keramické dílně	Pelhřimov	PS Koloušci
28. 10.	Běh na Michalovickou Putnu	Michalovice	1. PTS Táborník
29. 10.	Podzim v dílně	Božejov	PS Koloušci
1. 11.	Adrenalinové odpoledne	Jelence	PS Kamýk nad Vltavou
8. 11.	Podzimní lezení na stromy	Kamýk nad Vltavou	PS Kamýk nad Vltavou
9. 11.	Zkouška zručnosti	Kamýk nad Vltavou	PS Kamýk nad Vltavou
15. 11.	Advent	Březová	PS Březová
18. a 19. 11.	Herna deskových her	Praha	188. PS T. O. Bobříci

NABÍDKA VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ PVC

Nabídka na podzim

8. 11. – Seminář pro hospodáře Pardubice Pardubické PVC

Kvalifikace volených a jmenovaných funkcí

31. 10. - 2. 11. Ústí nad Labem Ústecké PVC

31. 10. - 2. 11. Zelená Lhota Plzeňské PVC

Pionýr Open v Čáslavi 1

Aktuality 2

Jak dopadl Pionýr Open
reportáž 4PS Hrádek
seznamte se 6Hledejme společně odpovědi!
obsah činnosti 7Jak odměnit dobrovolníky?
vyznamenání 8Sami o sobě
zprávy ze spolku 10Ubrousková technika – Halloween
námět na rukodělnou činnost 1125. výročí obnovení Pionýra
náměty 12Je změna vždy pokrok?
předsedův glosář 12Šedá myš Šarlota
o dětech trochu jiných 13Modřice
geopozvánka 14Tohle znám a umím od svého
průvodce!
vzdělávání 15Pionýrské léto podruhé
zprávy z táborů 16Režim založený na komunistické
ideologii byl zločinný, nelegitimní
železná koule u nohy 18Povinnost k Bohu – první princip
skautingu
Ju-Pí 19Přijedeš i ty?
RESET 20Novinky na webu
informace z (o) ústředí 21Vysočina
výkop z naší KOP 21Zkuste s námi fundraising
jak na to 21Věcná práva k věci cizí neměla by
nám být cizí
právní posilovna 22Kaleidoskop
výročí a zajímavosti 23Pionýr Open
tematická fotostránka 24

MOZAIKA PIONÝRA – vydává Pionýr pro svou vnitřní potřebu. | Uzávěrka tohoto čísla: 15. 9. 2014. | Kontakty: Pionýr, Senovážné nám. 977/24, Praha 1, PSČ 116 47, tel.: 234 621 299; 777 248 720; fax: 224 215 101; e-mail: mozaika@pionyr.cz. Aktuální informace o spolku Pionýr poskytujeme též na internetu: www.pionyr.cz. | Textové příspěvky přijímáme ve formátech souborů .doc nebo .rtf, foto v dostatečném rozlišení pro tisk (300 ppi – pro použití v tisku ve velikosti 1:1). | Odpovědný redaktor: Jakub Kořínek. Grafická úprava: Matěj Feszanic – www.feszani.cz | Tisk: BOFTISK Nymburk. | Distribuce: Postservis. | V evidenci periodického tisku evidováno pod číslem MK ČR E11046, ČÍSLO ISSN 1213-4686. | Vydáno díky finanční podpoře Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Zpravodaj je neprodejný.

Domažlice

Domažlice

JAK DOPADL PIONÝR OPEN – FESTIVAL OTEVŘENÝCH KLUBOVEN A AKCÍ

**PREZENTACE ODDÍLŮ JE
JEDNÍM Z TÉMAT KONFERENCE
O ČINNOSTI PIONÝRA.**

Začátek září byl ve znamení Pionýr Open. Ve dnech 5.–14. 9. 2014 byly na téměř sto místech po celé republice připraveny dvě stovky akcí. Smyslem celého projektu bylo představit činnost Pionýra veřejnosti a načasování na začátek školního roku nahrává nástupu nových členů do oddílů. V pestré nabídce mohli zájemci vybírat z různých soutěží, turnajů, pohádkových lesů, pionýrských poutí nebo se jen tak mohli přijít podívat do otevřené klubovny. Mnohde rodiče dětí vzpomínali nad otevřenými kronikami na to, jaké to bylo, když oni sami chodili „do Pionýra“. Pojďme si průběh festivalu ukázat na několika zprávách od zapojených skupin.

DOMAŽLICE

Pionýři z PS Mír Domažlice připravili na sobotu 6. září 2014 pro děti akci Dveře dokořán. „Jé, hele ten velký pes!“ ozývalo se pod domažlickou věží. To naši vedoucí posílali na trať plnou úkolů první účastníky a plyšový pionýrský maskot jim s tím pomáhal.

Každé dítě dostalo startovní kartu s křížovkou. Jejich úkolem bylo projít čtyři stanoviště a splnit na nich celkem osm úkolů. Za každý úkol dostali soutěžící jedno slovo do křížovky. Start byl u věže a poslední úkol na děti čekal v klubovně Dřevák na sídlišti Kozinovo pole. Některé úkoly daly dětem celkem zabrat, občas bylo potřeba zapojit do hry i rodiče, ale všichni to nakonec zvládli. Vždyť přece chůze na chůdách, balancovník, překážková dráha, chůze poslepu nebo skládání lodičky z papíru je pro šikovné děti hračka. Malování křídou na chodník bylo spíš pro radost. Hádání pohádkových bytostí nebo výroba sovy z papíru už bylo trochu těžší, ale stálo to za to. Na konci čekala na každého sladká odměna. Pak už všichni spíáchali, aby si opekli špekáčky, děti si nechaly namalovat krásné obrázky na obličej a kolem klubovny hrály hry. Rodiče si mezitím povídali, prohlíželi si v klubovně oddílové nástěnky nebo fotografie z tábora. Krásné počasí přilákalo asi padesátku dětí. Bylo to milé, pohodové odpoledne, kterým jsme zahájili nový školní rok. Škoda, že klubovna není nafukovací, aby se nás tam vešlo víc! Ona totiž naše sobotní tajenka nelhala: V PIONÝRU VŽDYCKY NAJDEŠ KAMARÁDY.

Dáša Čechová
PS Mír Domažlice

DĚTMAROVICE

Pionýr Open proběhl 10. 9. v Dětmarovicích na veřejném hřišti u místní Mateřské školy, protože nemáme vlastní klubovnu.

Počasí bylo příjemné, a proto jsme mohli využít hřiště. Pro děti bylo nachystáno pár stanovišť se soutěžemi a s tábornickými dovednostmi (vázání uzlů, prohlídka vzduchovky, ukázka práce s buzolou a kompasem). Děti se s nadšením učily uzly a hlály zážitky z našeho letošního letního tábora. Po zdolání všech stanovišť si děti vybraly odměnu z našeho Open stolu. Bylo to poprvé, co se naše skupina této akce zúčastnila, a musím říct, že jsme za to rádi.

Kateřina Jachymčáková
17. PS Karviná

JINCE

Pionýrská skupina Jince uspořádala Pionýrský miniturnaj v šachu, kterému předcházely tradiční miniturnaje – každou neděli celé letní prázdniny. Dále připravila řešitelskou šachovou soutěž a otevřela zájemcům svoji klubovnu. Těchto akcí se zúčastnilo 60 dětí i dospělých. Navštívili nás například starosta městyse Jince RSDr. Josef Hála, kandidát na senátora a vedoucí Společenského centra Josefa Slavíka Jince Irena Ungrová.

Miroslav Maršálek
PS Jince

STRAŠICE

...V klubovně naší PS jsme uspořádali celodenní filmovou projekci „Ze života pionýrského“ společně s mnoha fotografiemi z minulosti i současnosti. Bylo zajímavé

Vaše pionýrské akce otevřené pro veřejnost můžete i nadále zadávat přes www.pionyr.cz/admin. Dejte o své činnosti vědět světu!

poslouchat některé rodiče, když se na starých fotografiích nebo videu poznávali.

V okolí naší klubovny v areálu naší základní školy jsme rozmístili zhruba 10 stanovišť.

Naše pouť začínala i končila v klubovně. Zde dostal každý příchozí kartičku na razítka, která měl za úkol na všech stanovištích posbírat. Každý si tedy prošel stanoviště s pionýrskými dovednostmi, jako jsou střelba ze vzduchovky, foukačky, uzle, morseovka, poznávání stop, rostlin a zvířat apod. Stanoviště airsoftového volnočasového klubu se střelbou ze samopalů a ukázkami sebeobranu zaujalo hlavně kluky. Nechyběly samozřejmě ani rukodělné dílničky. Na stanovišti s bludištěm si mohl každý v cíli poslepu ustráhnout odměnu. Stanoviště našeho volnočasového klubu Šikulkové – maminky s miminky se ujalo těch nejmladších návštěvníků, byly pro ně připraveny dovednostní úkoly a malování křídou.

Naše pouť měla velký úspěch. Návštěvnost oproti loňskému roku stoupla desetinásobně.

Petra Sládková
PS Trojlístek Strašice

DOBŘANY

Pionýrská skupina v Dobřanech připravila na dny 5.–12. září pět akcí, nad nimiž převzal záštitu starosta města Dobřany M. Sýkora.

V pátek 5. září si děti přišly vyrobit přáníčko nebo zápisník a maminky si přišly vyrobit hedvábný šperk. Pro skoro 40 účastníků bylo připraveno malé občerstvení, výstava kronik a ukázka výrobků dětí a vedoucích.

Fotky z Pionýr Open najdete také na pionýrském facebooku: www.facebook.com/Pionyr.cz

Dětmarovice

Jince

Strašice

Hrádek

Kopřivnice

Kopřivnice

Ve středu 10. září proběhlo v prostorách bývalých kasáren sportovní odpoledne, kdy po obdržení startovní karty s kosmonautem absolvovalo zhruba 80 soutěžících dětí s rodiči 7 stanovišť ozdobených „planetami“ – hod gumovkou, běh s kufrem, jízdu na koloběžce, střelbu lukem, chůzi na obřích šlápotách, hod na koš a střelbu na branku. Na osmém stanovišti pak bylo opět připraveno malé občerstvení a odměny pro soutěžící, ale i pro skoro 20 pořadatelů. Zajímavé bylo pozorovat, jak se děti a rodiče hledají na fotkách ve vystavených kronikách. Ve čtvrtek 11. září si asi stovka návštěvníků vyzkoušela „Bubnování v kruhu“. Pátek 12. září byl ve znamení promítání filmu Království lesních strážců. V předsálí proběhla výstava fotokronik z činnosti skupiny a prodejní výstava výrobků dětí a vedoucích. Samotný film vidělo přes 120 dětí, které po jeho ukončení převzaly sladkou odměnu a pionýrské dárky.

Libuše Nejedlá

Pionýrská skupina Dobřany

HRÁDEK

Pátek 12. 9. 2014 Pionýr Open v Hrádku: Od noci lilo až do 15 hodin. Potom se počasí umoudřilo. Návštěvní odpoledne u pionýrů v Hrádku mohlo začít. Pionýrství vedoucí dokázali, že ať si prší nebo leje, pionýr se stále směje. Ve třech klubovnách, ve sklípku

a přístřešku byla nabídka pro každého. Na verandě byla i výstava fotografií a kronik. Vedoucí zájmového rybářského oddílu naučili děti vyrábět na malém soustruhu splávek. Zajímavá podívaná byla na mravenčí práci při výrobě drátěné košile našeho táborového felčara. Oheň při trošce chtění také hořel, a tak si všichni mohli opékat špekáčky. I střelba se vydařila. Někteří se navzájem pomalovali indiánskými barvami. Jiní si vyrobili módní náramek z gumiček. Domů si nesli všichni vlastnoručně pomalované říční kamínky nebo nalepený obrázek ze skleněné mozaiky. Drobný deštěk nevedil poníkoví, který bez známky únavy vozil mladší účastníky. Starší zase poslouchali povídky od zástupců městské policie. Prohlédli si i jejich vybavení a automobil. Limonáda tekla proudem a mlsné jazyčky si pochutnaly na sladkostech. Zájemci si mohli prohlédnout klubovny a seznámit se s činností celé pionýrské skupiny. Dveře do šestnácti oddílů a volnočasového klubu jsou otevřené po celý rok. Oddíloví vedoucí vše připravili několik dnů předem. V pátek nastoupili ve tři odpoledne na místo konání a úklid po akci skončil v osm večer. Prostě taková normální událost pro veřejnost, za kterou je odměnou dětský úsměv!

Vlasta Vasková

Pionýrská skupina Hrádek

KOPŘIVNICE

Dne 6. 9. 2014 v 14:30 se v parku Edvarda Beneše vynořily historicky známé osobnosti našeho města – např. Burian, Raška i Zátopek. To pionýři z Kopřivnice letos přichystali v parku netradiční odpoledne v historickém kabátě. Pro děti jsme připravili osm stanovišť, na kterých plnily různé disciplíny. Také vystoupila taneční skupina Thara. Počasí nám vyšlo, a tak se akce zúčastnilo okolo stovky dětí s rodiči.

Božena Klimecká

Za PS Kopřivnice

BRNO

Pionýrský oddíl Severka z Brna-Řečkovic dospěl už ke třiceti letům svojí existence, a tak se rozhodl uspořádat velkolepou oslavu. Hlavním cílem bylo setkat se s aktuálními i bývalými členy oddílu a společně zavzpomínat, co nám ta naše Severka dala. Atmosféra byla pohodová. Celý areál bývalého pivovaru zdobily balonky s heslem „30 let spolu“, po celý den na pódiu hrály živě kapely Hazard, Souhra náhod a Acha. Kdo měl chuť a náladu, mohl si zasoutěžit a zahrát různé hry, které si pro návštěvníky připravili vedoucí. A nechyběla také spousta jídla a pití, opékání špekáčků a úžasná výstava celých krásných třiceti let oddílu. Vrcholem oslavy bylo slavnostní sfouknutí svíček a krájení dortu. Oslavu završila tečka ve formě překvapení – malý koncert oddílových kytaristů, kteří na pódiu zahráli pár oblíbených písniček ze severáckého zpěvníku.

I tak může vypadat Pionýr Open.

Anka Štěpánková

oddíl Severka, Pionýr Řečkovice

**Všichni, kteří se zapojili do projektu Pionýr Open, si zaslouží velké poděkování!
Společně se nám povedlo dát o Pionýru zase o něco víc vědět.**

Dobřany

Brno

SEZNAMTE SE: PIONÝRSKÁ SKUPINA HRÁDEK

Čtenáři Mozaiky jistě o pionýrech z Hrádku u Rokycan už vědí, četli zprávy z jejich akcí, viděli spoustu fotek. Málokdo totiž do Mozaiky přispívá tak svědomitě jako hrádecká skupinová vedoucí Vlasta Vasková. To ale není důvod, proč jsme pro toto představení vybrali právě „její“ skupinu. Právý důvod je, že patří ke skupinám, jejichž propojení se životem města se vyvinulo do podoby blížící se takzvaným komunitním centrům – což je jedno z témat připravované Konference o činnosti Pionýra. Vlasty Vaskové jsme se ale ptali i na spoustu dalších věcí...

Pověz nám pro začátek, jak pionýrská skupina v Hrádku vznikla.

Skupina vznikla roku 1952, ale koncem 60. let „vyšuměla“. V roce 1968 tu bylo založeno skautské středisko, které se rychle rozvíjelo a šlapalo. V roce 1970 kompletně přešlo do PO SSM, vždy záleželo na tom dělat něco pro děti a ne na „firmě“. Můj tchán tu patřil k důležitým postavám. Právě pod jeho vedením jsem začínala jako instruktorka a v dalších letech i oddílová vedoucí. Od roku 1977 jsem začala „na pár dní“ pracovat jako profesionální skupinářka. V roce 1990 jsem přešla, opět „dočasně“, jako vedoucí do školní jídelny, kde jsem dodnes. Díky tomu jsem s dětmi z naší skupiny v denním kontaktu a přináší mi to velkou radost. Pro zajímavost také mohu říci, že nyní spolupracuji se studentem Pedagogické fakulty Západočeské univerzity v Plzni, kterého naše skupina zaujala natolik, že si ji vybral jako téma své diplomové práce.

Z historie do současnosti – kolik máte oddílů a co dělají?

Oddílů máme sedmáct, jsou členěné dle zájmů i věku – od předškoláků s maminkami po 15+. V týdnu se scházejí v bývalé budově městského úřadu, o kterou se dělíme s jedním umělecky zaměřeným spolkem. Je fajn, že zde nemusíme platit nájemné, a tím

zatěžovat náš rozpočet. Energie a teplo je v režii městského úřadu. Vybavení si ale musíme hradit ze svého. Dále využíváme dvě chatky, které jsou pár minut za městem. Je zde přírodní hřiště a okolo hodně prostoru na venkovní aktivity. Chatky bohužel už dvakrát vyhořely, ale město vždy s naší pomocí postavilo nové.

Vztahy s městem pro vás zjevně problém nejsou, co ale obyčejní lidé, jak moc se tu o vás ví?

O Pionýra tu „zakopne“ každé dítě, ale to neznamená, že není potřeba se věnovat propagaci. Myslím, že se docela snažíme. Každý týden míváme článek v místních novinách, před akcemi vyvěpujeme plakáty, místní rozhlas vysílá pozvánky, starší členové rozdávají lístečky s aktuálními akcemi dětem ve škole. Je jasně vidět rozdíl mezi dětmi starousedlíků, kteří nás už berou jako přirozenou součást života města, a nově přistěhovanými, které je potřeba stále oslovovat a získávat do našich řad.

Tím ses dostala k důležité otázce. To, jak moc jste propojeni s každodenním životem města, se opravdu jen tak nevidí. Při přípravě Konference o činnosti tomu říkáme komunitní centrum. Je to něco, o co jste cíleně usilovali? Jak se to podařilo?

Tak tohle označení opravdu nepoužíváme ani jsme o tom takhle nepřemýšleli. Naše sepjetí s životem města plyne z dlouholeté tradice toho, jak tu fungujeme. Samozřejmě hraje důležitou roli starosta, který je tu už 16 let a který pochopil, že když nás podpoří, přinese to obci jenom klady. Mimochodem se ho nyní chystám oslovit, aby se stal patronem pětadvacátého výročí Pionýra v našem městě. Tak uvidíme.

Já si popravdě jen těžko umím představit, že by tu naše skupina fungovala nějak jinak,

protože do naší činnosti je zapojená velká část místních obyvatel.

Jak ale takové zapojení vypadá? Myslím, že ne všichni čtenáři si takovou spolupráci s velkou částí města umí představit.

Důležité je propojení skupiny se zastupitelstvem, členy rady města a starostou. Jejich informovanost o dění na skupině, která pořádá celoročně každý měsíc jednu nebo více otevřených akcí, které jsou i v programu akcí vydaném městem. Dále spolupráce s rodiči při dění v oddílech, jako brigády na přípravu dříví na topení v chatkách a hlavně měsíc na táboře. Stavba a bourání tábora. Pomoc při opravách chatek nebo při úpravách na táborové základně. Důsledné zvaní veřejnosti na všechny akce, které pořádáme pro děti nebo pro mládež, např. country bál, svátek dýní, stavení májky a rej čarodějnic, veřejná finanční podpora celodenního projektu Máje. Pokud rodiče a známí dětí na akci přijdou, snažíme se je do programu zapojit. Spolupracujeme také s ostatními spolky ve městě. Jejich zástupce využíváme při programu na táboře, ale i při akcích ve městě. Další spolupráce je při vedení zájmových oddílů.

Zní to dobře, ale hádám, že tenhle styl práce bude mít i své záporny. Je to tak?

No, snad jen že jsme tu opravdu hodně vidět, takže když už děláme nějakou akci, musíme se snažit, aby byla co nejlepší, protože jinak budeme mít ostudu...

Chtěl bych se ještě zeptat na ty obvyklé pionýrské věci. Co třeba tábory, máte nějakou specialitu?

Tábory pochopitelně děláme, máme vlastní základnu Spálený mlýn u Berounky. Pořádáme dva turnusy v červenci, zhruba po stovce dětí. Se specialitami nevím, je pravda, že máme jednu asi neobvyklou věc. Nemáme totiž společnou celotáborovou hru,

GRATULUJEME!

Vlasta Vasková byla za svou práci pro děti v září oceněna společným vyznamenáním Plzeňského kraje a Plzeňské KOP. Více se dočtete na straně 9.

JAKÁ JE ROLE ODDÍLŮ A SKUPIN V ŽIVOTĚ MÍSTNÍCH KOMUNIT? CO NÁS SPOJUJE A KAM SMĚŘUJE NAŠE SPOLEČNÁ CESTA? VYUŽÍVÁME VŠE, CO SE NÁM NABÍZÍ? MÁME STÁLE CHUŤ SE PTÁT A HLEDAT ODPOVĚDI NA OTÁZKY?

HLEDEJME SPOLEČNĚ ODPOVĚDI!

Přijde vám titulěk povědomý? Jako by podobný byl už v minulé Mozaice? Nepletete se, v souvislosti s Konferencí o činnosti Pionýra totiž budeme hledání odpovědí skloňovat ve všech pádech. Proč? Protože to je její podstata a cíl – dát hlavy dohromady a udělat si společně jasno v otázkách, které nás pálí, určit si společný směr, kterým se budeme ubírat v dalších letech.

Už v květnu a září jste v Mozaice mohli najít řadu informací ke konferenci: Od základního představení účelu, obsahu i organizace přípravy, přes odkazy na výstupy Poselství

2006, až po rozhovory s předsedkyní komise Darinou Zdráhalovou a zpravodajkou pro Program Pionýra Ivanou Vejvodovou. Organizační informace budete nadále

nacházet také v Tu-ňáku. Tentokrát přinášíme přehled témat, který byl projednán a potvrzen na společné pracovní schůzce Obsahové komise pro přípravu KČP. S těmito tématy bude komise pracovat i nadále, v tuto chvíli je ale stále možné do něj zasáhnout – třeba i na základě vašich připomínek.

Směrnice o hlavní činnosti

Práce s výchovnými programy

Projekty a soutěže

Pionýrská skupina jako komunitní centrum

Založení nového oddílu

Informační toky

Partnerství s rodiči a odbornou veřejností

Prezentace oddílů

Získání a udržení členů

15 +

Mobilita dobrovolníků

Vzdělávání

Průvodcování

Vyznamenání

Program Pionýra

Vize pro 21. století

Jednotlivé prvky Pionýra

Sounáležitost s celkem

JAK S TÉMATY PRACUJEME?

U každého tématu je vymezena jeho základní charakteristika a uvedeny související podklady, předpisy a podobně. Cílem komise (zjednodušeně) je v tuto chvíli stanovit otázky, na něž by měla Konference o činnosti Pionýra hledat odpovědi – a také najít praktické cesty, jak pro to delegátům konference poskytnout co nejlepší podklady.

ZAPOJTE SE!

Jak je uvedeno už výše, zatím je stále možné do přehledu témat zasáhnout, ubírat, přidávat, upravovat – a to je právě příležitost pro vás! Máte k uvedeným tématům návrhy a náměty? Nebo vám v přehledu chybí nějaké, kterým by se podle vás Konference určitě měla zabývat?

Pište tajemníkovi obsahové komise na adresu jakub@pionyr.cz.

ale každý oddíl má vlastní. Dohromady pak všechny děti mají různá mezioddílová klání bez jednotné tematiky, která řídí a buduje dětská táborová rada.

A co společné pionýrské akce, máte toho tolik, že si říkáme, jestli vám na nějaké ještě zbude čas?

S časem občas válčíme, asi jako každý, ale do některých společných akcí se zapojujeme. V Klíčení jsme pracovali s kategorií starších dětí, výchovné programy dál využíváme. Účastníme se rukodělné části Sedmikvítku, soutěžíme s fotografiemi a videem, posíláme příspěvky do soutěže Sami o sobě. Na Kamínkách míváme dvě zástupkyně, ale máme představu, že bychom někdy

zorganizovali podobnou akci s nabídkou dílen pro rodiče...

Veselá otázka na závěr: Co tě v Pionýru štve?

Stručně – lidi, co se vezou...

(Poznámka: Vlasta se opravdu nevezou, kromě vedení pionýrské skupiny je také zastupitelkou. Propojení činnosti skupiny se životem obce, které je především její zásluhou, je tu skutečně znát na každém kroku.)

Ptal se Jindra Červenka

PS: Chtěl jsem se ptát ještě dál, ale Vlasta musela běžet za svým oddílem Mraveniště, který se příznačně názvu začal hemžit kolem, takže rozhovor do Mozaiky poněkud ztratil prioritu...

PS HRÁDEK

- **Vznik:** 1952
- **Počet oddílů:** 17 (z toho 4 odloučené)
- **Charakteristika:** pro děti do 3 let (oddíl pro batolata s maminkami na mateřské dovolené), zájmové oddíly (karate, modeláři, rybáři, hasiči, policie), oddíl 15+
- **Počet členů:** 289 (pro srovnání – škola má 234 dětí...)
- **Schůzky:** pravidelně 1x za týden (karate 2x za týden)
- **Věk členů:** od 1 roku a výše bez omezení
- **Počet vedoucích a instruktorů:** 23 + 22 ostatních dospěláků

Vedoucí PS Hrádek

- **Jméno:** Vlasta Vasková, 37 let vdaná s bezvadným manželem, který svojí šikovností udržuje na vysoké úrovni technickou stránku celé pionýrské skupiny.
- **Děti:** 2 dcery, 4 vnoučata
- **Má ráda:** Když se jí daří ukočírovat všechny vedoucí tak, aby pracovali se stejným nasazením jako ona.
- **Zaměstnání:** vedoucí školní jídelny
- **Funkce v Pionýru:** vedoucí PS
- **Přínos Pionýru:** nespočet hodin práce na skupině
- **Kontakt:** vl.vaskova@seznam.cz

JAK ODMĚNIT DOBROVOLNÍKY?

Možností, jak ocenit práci dobrovolníků, není mnoho. S ohledem na podstatu dobrovolné práce a motivy pro ni má největší váhu ocenění a uznání morální, takové, které dobrovolníkovi dá najevo, že si okolní svět jeho úsilí všimá a váží. Tato idea se promítá v existenci různých ocenění, na něž je možné dobrovolníky navrhnout. Zde bude řeč především o našich vlastních, pionýrských. Ta tvoří ucelenou soustavu od nášivek pro děti, až po nejvyšší vyznamenání za dlouholeté zásluhy, udělované jen jednou ročně. Jsou pionýrská ocenění dostatečně využívána? Odpovídají našim aktuálním potřebám? Nabízí dostatečnou volnost? Nechtěla by nějak osvěžit – ať už jde o vzhled vyznamenání, jejich názvy či celou soustavu nebo systém udělování? To jsou (mimo jiné) otázky, na které má přinést odpovědi Konference o činnosti Pionýra. Aby se tak ale mohlo stát, musíme si na ně nejprve odpovědět všichni – abychom na konferenci nedávali dohromady jen hlavy, ale hlavně názory a nápady. Určitě nám pomůže následující přehled.

OCENĚNÍ A VYZNAMENÁNÍ V PIONÝRU

Pro děti (do 18 let)

Stužka hrdosti

za aktivitu v oddíle či klubu

bronzová - uděluje PS

stříbrná - uděluje PS

zlatá - uděluje KRP

diamantová - uděluje ČRP

Prima kamarád

jednotlivcům za dlouhodobou aktivitu v oddíle či skupině uděluje PS

pro děti do 15 let

pro děti do 18 let

Pro mladé (do 26 let)

Lipový kvítek

za práci a významnou pomoc

bronzový - uděluje PS

stříbrný - uděluje KRP

zlatý - uděluje ČRP

Starším 26 let

Lipový list

za zásluhy

bronzová stužka - uděluje KRP

stříbrná stužka a medaile - uděluje ČRP

Léta věrnosti

za aktivní nepřerušované členství

bronzová - za 20 let - uděluje PS

stříbrná - za 30 let - uděluje KRP

zlatá - za 40 let - uděluje ČRP

diamantová - za 50 let - uděluje ČRP

Grafický list

pisemný doklad každého ocenění, je v různých barevných provedeních

Pro kolektivy

Prima parta

kolektivům za dlouhodobou aktivitu - uděluje PS

Za vyjímečný čin

Za pionýrský čin

za příkladný čin - uděluje ČRP

Nejvyšší vyznamenání

Křišťálová vlaštovka

za práci pro Pionýr uděluje ČRP jednou ročně

Pro nečleny

Mecenáš

Pionýra

ZVLÁŠTNÍ KATEGORIE TVOŘÍ:

- ocenění formou věcného daru
- příležitostná ocenění (jejich název i obsah se přizpůsobuje příležitosti.)
- čestné členství

CO DALŠÍHO SE NABÍZÍ?

Medaile MŠMT

JDE TO I TAKTO!

Co bychom se nepochlubili, když je čím!

Plzeňská krajská organizace Pionýra spolu s Plzeňským krajem letos vyhlásila první ročník oceňování dobrovolníků pracujících s dětmi a mládeží – Víc pro děti než pro sebe. Celkem přišlo sedmáct nominací ve třech kategoriích, v pátek 26. září se konalo slavnostní vyhlášení...

Ocenění byli (zleva) Vlasta Vasková (vedoucí Pionýrské skupiny Pionýr Hrádek, která s dětmi pracuje od r. 1972), dobrovolný hasič Karel Malý (který děti a mládež vede od roku 1977) a Božena Svobodová (nejen že vaří na pionýrských táborech, ale také plete čepičky pro nedonošená miminka ve Fakultní nemocnici Plzeň). Každý dostal šek na deset tisíc korun, poukázku do knihkupectví a symbol projektu – dobrovolnickou „pacičku“...

Slavnostního ceremoniálu se zúčastnil hejtman Plzeňského kraje Václav Šlajs, předseda PIKOP Martin Mlynářik a krajský radní pro neziskový sektor Jaroslav Šobr.

Cena ČRD M Přístav za podporu práce s dětmi

Horní Bříza

Kdyně

HORNÍ BŘÍZA

Větrník na Slovensku

Rok se s rokem sešel a již podvacáté se letos setkali zájemci o pěší turistiku společně s členy oddílu Větrník na dalším putování. Výběr padl na Slovensko, kde jsme již absolvovali putování před dvěma lety, navíc přišla výhodná nabídka na ubytování v rekreačním středisku Spojár. Putování proběhlo od 9. 8. do 16. 8. Celkem 52 účastníků od jedenáctiletých děvčat po sedmdesátiletou seniorku si užilo program nejen z pěšího putování, ale i z poznávání zajímavých míst navštívené oblasti.

Během cesty jsme byli v Terchové, kde vyrůstal zbojník Juraj Jánošík. Plánovanou trasu Západními Tatrami kolem Roháčských ples absolvovali bez ohledu na deštivé počasí. Pondělní program máme volnější, čeká nás návštěva muzea Oravské dědiny (skanzen), Oravská přehrada se Slanickým ostrovem umění a zastávka u Oravského hradu. V úterý následuje přesun do Nízkých Tater. Lanovkou se dostáváme do nadmořské výšky kolem 2000 metrů na Chopok. Zde začíná hřebenová trasa 26 km dlouhá. Bez civilizace – jen jediná chata na trase, spousty pasoucích se kamzíků a možnost vidět i sviště byla odměnou pro mnohé z nás. Ten, kdo se necítil na tuto trasu, si prohlížel Důmňanovskou jeskyni svobody nebo Důmňanovskou Ledovou jeskyni. Středa se stává opět odpočinkovým dnem. Prohlídka Liptovského Hrádku – zajímavé muzeum pastevectví ovcí, krápníková Važecká jeskyně a několikahodinová relaxace v termálním koupališti Bešeňová vrací všem sílu do dalšího dne. Ve čtvrtek vyrazíme do Vysokých Tater. Podle zájmu vystupujeme na Rysy, k Hincovu plesu nebo jen k Popradskému plesu. Neopomeneme návštěvu symbolického hřbitova obětí Vysokých Tater. Poslední den putování je zaměřen na splutí Váhu na pltích a návštěva zříceniny hradu Strečno, která nás zaujala svou historií. Čas rychle utekl a máme opět sobotu, kdy balíme a odjíždíme směr ČR.

Zámecké a hradní neděle

Pod tímto názvem uspořádal pionýrský turistický oddíl Větrník o letních prázdninách čtyři oddílové výpravy po známých i opomíjených památkách České republiky. Nabídku využilo 77 účastníků z našeho oddílu i ostatních zájemců.

6. 7. navštěvujeme hrad Kost (v hradu je připraven zajímavý program v dobových kostýmech nebo průvodci, kteří nás se zajímavými místy seznamují). Dalším místem jsou zámky Humprecht a Loučeň a vesnice Vesec, známá natáčením mnohých filmů.

20. 7. nás potkala méně známá místa. Královský hrad Budyně nad Ohří, o pár kilometrů dále klášter premonstrátek v Doksaněch. Posledním místem je tvrz Brozany, kde je umístěno místní muzeum.

3. 8. máme na programu pohádkový zámek Červená Lhota. Mohutná lípa v parku nám představí další zámek v Kamenici nad Lipou. V ten den ještě stíháme prohlídku zříceniny hradu Choustník a návštěvu Chýnovské jeskyně.

31. 8. vyrazíme za památkami v okolí řeky Sázavy. Čekal nás zámek Rataje nad Sázavou (ve velké opravě, k vidění jen pár opravených místností). V místě je také hrad Pirkenštejn (pohádka Princ Bajaja). Dalším místem našeho zastavení je zámek Kácov. Posledním místem se stává krásně opravený zámek ve Zruči nad Sázavou. Zde je také umístěno muzeum panenek a medvídků. Takové malé zavzpomínání starších účastníků na dětství.

Jaroslav Novák, PS Horní Bříza

KDYNĚ

Safír pomohl přírodě i nevidomým

Letos se PS Safír poprvé zapojila do sbírky Světluška, která pomáhá nevidomým a těžce zrakově postiženým dětem i dospělým. Čtyři dvojice dětí si nasadily tykadla, vzaly do ruky kasičku ve tvaru lucerny a vydaly se městem, kde oslovovaly kolemjdoucí a navštívily školy i obchody. Lidé si mohli zakoupit píšťalku, svítící náramek nebo tykadla, která ocenily zejména maminky s malými dětmi. Všem, kteří přispěli, patří velký dík, protože šikovně světlušky vybraly ve Kdyni 22 525 Kč.

V sobotu 13. 9. se sešly desítky dětí v pracovním oblečení a společně vyrazili k lesu na vrchu Škarman, kde už na ně čekal přistavený kontejner. Na místě nesmělo chybět ani nezbytné pracovní nářadí a ochranné pomůcky vhodné i pro nejmenší pracanty.

Účastníci se chopili pytlů na odpadky a v organizovaných skupinkách vyrazili do lesa. Nedošli daleko. Během několika minut už se děti vracely s plnou náručí odpadků. Někdo přinesl část nárazníku z auta, jiný torzo televize, tři páry bot, linoleum, střešní krytiny, postarší spací pytel nebo historickou plechovku paštiky. Místní lesy nejsou ale bohaté jen na odpadky. Děti měly brzy plná trička hub a začínaly hořce litovat, že si s sebou nevezly košíky.

Po dvou hodinách práce jsme ocenili přistavený kontejner, který nám ušetřil spoustu dalších starostí. Firma pana Němce pak zajistila i odvoz všech odpadků a jejich uložení na řízené skládce tuhého odpadu v Lazcích, kde se postarají o finální přetřídění. Akce byla podpořena z programu Think Big.

Pavla Tochorová

KOPŘIVNICE

Na mistrovství Evropy v dodgeballu

V březnu, když kapitán týmu Olbram Challenge řekl: „Co takhle začít hrát dodgeball?“, a pak „a co takhle to jít zkusit rovnou na mistrovství Evropy do Vídně?“, většina si klepala na čelo...

Nakonec jsme objednali tělocvičnu v ZŠ Milady Horákové, abychom zkusili, jestli to někoho bude vůbec bavit. A světe, div se, dlouho jsme se tolik nepobavili a neunavili. Stal se z toho náš pravidelný koníček. Dodgeball je americký styl vybíjené, jen je rychlejší a hraje se bez nabíjení. Šest hráčů proti šesti se šesti balóny. V Evropě se tento sport začal rozšiřovat od roku 2010, kdy byla založena EDBF (Evropská

Kopřivnice

Zásada u Kadaně

UBROUSKOVÁ TECHNIKA – HALLOWEEN

Máme tu další inspiraci od holešovských Pionýrů (PS Dr. Mirko Očadlíka), tentokrát pracovali s motivy svátku Halloween, ale popsaná technika se samozřejmě dá využít i jinak.

Pomůcky: lepidlo Herkules, štětec, nůžky.

Materiál: kameny, ubrousky s motivy.

Postup:

1. Z ubrousku vystříháme požadované motivy a kamínky natřeme lepidlem. Motivy vybíráme podle velikosti kamínků.

2. Ubrousek (motiv) přilepíme na kamínek, necháme mírně zaschnout a znovu celé potřeme lepidlem.

3. Po zaschnutí bílá vrstva lepidla zesklouká a výrobek je hotový.

dodgeballová federace). Evropská pravidla jsou stejná, až na to, že se hraje se třemi balóny.

Zpočátku jsme hráli pro radost a začínali s balóny, které jsme sehnali, takže jsme hráli i s míči na fotbal či házenou. Později jsme si obstarali lepší, ale ten skutečný, který jsme poprvé drželi až na mistrovství, byl pro nás velká investice.

Trénovat jsme začali v březnu a pak jsme začali domlouvat mistrovství Evropy. Není to vůbec levné ze svých osobních nákladů financovat celý tým. Naštěstí nám pomohlo naše město Kopřivnice.

Český tým se skládá ze sedmi hráčů: Daniela Mertý, Radka Kubely, Michala Hudce, Filipa Dospivy, Tomáše Křístka, Marka Šenka a Miroslava Klimeckého.

Při příjezdu do Vídně 22. 8. jsme se ubytovali a šli na zahajovací ceremonii. Letošního ME se zúčastnilo třináct zemí. ME bylo rozděleno do tří kategorií – muži, ženy a mix. My jsme reprezentovali Českou republiku v mužské kategorii. V té bylo dvanáct států.

Druhý den ráno nás čekal první zápas proti Skotsku, které se loni umístilo na druhém místě. Takže jsme prohráli. Druhý zápas jsme hráli na hlavním kurtu se Švýcarskem. Ten byl v živém vysílání na Playo TV, takže nám fandili všichni naši známí. Zápas se skládá z pěti her. V první jsme Švýcarsko porazili a už jsme je nepustili k ničemu.

Dále jsme soupeřili s Itálií, kde jsme vyhráli pouze jednu hru. Po obědě nás porazil Wales a nakonec i Irská republika.

Druhý den v turnaji postupovali první čtyři týmy ze skupiny. Což pro nás nebyl konec, neboť se hrálo o 9. až 12. místo. A tak jsme hráli ještě s Rumunskem a znovu se Švýcarskem. Švýcarsko se nám podařilo opět porazit, a tak jsme se celkově umístili na 11. místě z 12.

Naším hlavním cílem bylo neudělat si ostudu. Což se nám podařilo. Nutno dodat, že většina států to hraje okolo čtyř let, a když jsme po zápase hodili řeč se soupeři, že hrajeme krátce, tak jsme získali obrovský respekt.

ME jsme si náramně užili a rozhodně chceme jet i příští rok do Manchesteru.

Za tým Olbram Challenge Miroslav Klimecký

ZÁSADA U KADANĚ

Setkání na Zásadě nezrazil ani déšť

Přes 130 účastníků z různých měst Ústeckého kraje se sešlo v Zásadě u Kadaně u příležitosti tradičního krajského setkání.

V pátek odpoledne jsme se sjeli do Klášterce nad Ohří, kde nás hned po příjezdu zastihl silný déšť, a tak jsme po cestě na Zásadu pěkně zmokli. Ale nerozpustili jsme se.

Ubytovali jsme se a večer pak strávili v jídelně u přednášky o zdravé výživě pod vedením profesionální výživové poradkyně. V sobotu pak začalo to pravé klání. Slunečné dopoledne jsme využili pro turnaj ve vybíjené a k doprovodnému programu v podobě zajímavých her a úkolů (střelba ze vzduchovky, provazochodectví, házení kroužků, skládání puzzle na čas a podobně). Během poledního klidu se ale začalo a znovu se rozpršelo.

Přichystaná pionýrská stezka se tak musela improvizovaně přesunout do budovy. Zmoklí vedoucí, kteří již byli připraveni na stanovištích, se usušili a rozmístili se po chodbách domu. Pionýrská stezka, kterou připravila naše děvčata, se skládala z vědomostních, ale také dovednostních úkolů. Například přišití knoflíku, zatlučení hřebíku, uzlování, hod na cíl, znalost z oblasti kulturních památek, rostlin, mapových značek. Zkrátka klasika. Po náročném dni byla většina účastníků ráda, že si může konečně zalézt do spacáku. V neděli dopoledne, když to opět počasí dovolilo, jsme pak dohráli turnaj ve vybíjené a mohli v deset hodin vyhlásit výsledky jednotlivých soutěží a disciplín. Celkovými vítězi v souhrnné soutěži „O pohár Heleny Bišové“ se pro letošní rok stali Mostečáci. Drobné odměny však dostali všichni účastníci a hlavně bylo, že neproseděli celý víkend někde u počítače.

Spoustu fotek naleznete na www.ukop.rajce.idnes.cz.

Jana Elbelová

Zásada u Kadaně

Všechno NEJLEPŠÍ!

- 9. 10. slaví své 55. narozeniny **Julie Růžičková** z PS Objevitelé (Liberecká KOP).
- 11. 10. slaví své 55. narozeniny **Petr Froněk** z PS Paprsek Unhošť (Středočeská KOP).
- 28. 10. slaví své 55. narozeniny **Vladimír Březina** z 87. PS Javor (Pražská OP).
- 31. 10. slaví své 50. narozeniny **Lenka Derflová** z PS Kamarád (Krajská organizace Kraje Vysočina).

Blahopřejeme!

DÁREČKY K 25. VÝROČÍ OBNOVENÍ PIONÝRA

Když už se chystá taková velká sláva, jako 25. „obrozeniny“, samozřejmě se to neobejde bez dárečků a upomínkových drobností – jak pro pionýry, tak pro děti a jejich rodiče, zkrátka pro veřejnost. Samozřejmě počítáme s obvyklými věcmi, jako jsou trička, mikiny, tradiční tiskoviny, jako kalendářky a novoročenky. Už teď máme i pár dalších nápadů a některé z nich dostaly i podobu grafických návrhů (ty nejsou finální, jsou tu uvedeny jen pro lepší představu; i na základě vašich námětů je budeme ještě ladit). Je nám jasné, že je mezi čtenáři dost tvůrčích hlav, ze kterých by mohly vzejít ještě další originální náměty – tak sem s nimi!

Jako dárky například pro partnery, ale i pro vedoucí a instruktory se hodí tematické hrnky, líbily by se vám takovéto?

CO VY NA TO?

Budete mít o nastíněné předměty zájem?

Nebo myslíte, že některý z návrhů by bylo lepší opustit?

Máte vlastní návrhy?

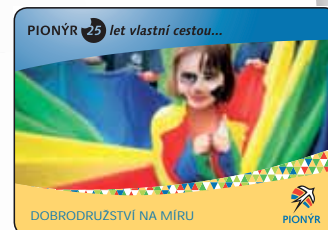
Pište na mozaika@pionyr.cz!

K obvyklým promo předmětům patří propisky, s grafikou výročí by vypadaly například takto.

Nejen pro dopisy s vazbou k výročí, ale pro veškerou korespondenci během příštího roku se bude hodit hlavičkový papír, toto je jeho návrh.

Mezi dětmi jsou oblíbené magnetky, mohly by vypadat třeba takto.

PIONÝR 25 let vlastní cestou...

Pionýr, z. s.
Senovážné náměstí 977/24 116 47 Praha 1, tel.: +420 234 621 299
fax: +420 224 215 101, e-mail: pionyr@pionyr.cz, www.pionyr.cz
IČ: 00499161, číslo registrace u Ministerstva vnitra: VSP/1-1793/90-R.

PŘEDSEDŮV GLOSÁŘ

JE ZMĚNA VŽDY POKROK?

Volební program jedné u nás kandidující strany nabízí velké lákadlo: Zajistíme i pro vaše dítě tablet ve škole. Velký leták s tímhle plánem svítil u zastávky, a tak jsem se nachomýtl u rozpravy, kterou nešlo přeslechnout. Podstata se dá shrnout do sporu dvou názorů: Jde o úžasný nápad, přinese modernizaci do škol, popostrčí děti dopředu... Proti němuž stálo lapidární konstatování, že to je nebetýčná hloupost a past na voliče.

Nehodlám se pouštět do debat na volební téma, ba ani obsáhle se uvedeného nápadu zastávat či hledat argumenty a dokazovat, jak moc je nedomyšlený anebo populistický. Pionýři jsou ostatně představitelé progresu,

a tak by mi idea zásobení žáků tablety, aby se už nemuseli tahat se sešity, knížkami, tím spíše se trápit s ořezanými tužkami nebo zapomenutým perem, měla líbit. Jaký to však může mít současné dopad na rozvoj pohybových projevů dětí? Pouhé držení tužky (a psaní s ní) souvisí přinejmenším s rozvojem (jemné) motoriky, kterou poškubávání na obrazovku těžko nahradí, a jejíž důsledky se projeví až dlouhodobě...

Když jsem nasedl do tramvaje, v myšlenkách jsem si přenesl zaslechnutý hovor do obecnější roviny: Je změna vždy pokrok? Rozumím tomu, že vývoj je nezadržitelný, ale je každá novinka a změna přínosná? Jak moc? Pro novinky leckdo rychle zaplane – někdo z frajeřiny, jiný z východiska stále opozice, jiný z posedlosti novinkami a touhy neustále „držet ruku na tepu doby“ – a nejedem třeba strhne i ostatní.

Držet se zaběhaných zvyklostí, jakkoli vyzkoušených, s sebou nese příznak zprádnosti, obav ze změny a vyslovení diagnózy: zasloužilá brzda. No, ale je změna vždy krokem k lepšímu? Sám přitom mám rukopis dost nezřetelný, takže poznámky vymandlované z tiskárny ochraňují všechny před obtížnou úlohou luštit mé hieroglyfy – proč mi tedy myšlenka na tablety ve školách přijde přinejmenším nešťastná? Jako vychovatel mi totiž přijde daleko děsivější napravovat všechny důsledky z toho plynoucí. Hmm – takže jsem se opět přiřadil ke „konzervativcům“, pomyslel jsem si... A vybavil si množství debat o tom, co je moderní a co módní... Rozpoznávat tyhle kategorie a kormidlovat mezi nimi je nesmírně těžké. A nedá se uniknout výtkám ze všech stran, že hledání „jen“ zlaté střední cesty je vůbec špatné a nesmírně pohodlné a škodlivé...

Konzervativci i novátoři jsou dva tradiční tábory a v obou jsou dobří lidé. Odpovědnost každého ovšem spočívá v hledání, kam, s kým a kdy zamířit.

Martin

ŠEDÁ MYŠ ŠARLOTA

Šarlotu přivedla do oddílu kamarádka. Byla to taková skoro „neviditelná“ holka. Tichounká, plachá, sebevědomí veškeré žádné, přesně „střížená“ podle rčení „Sedávej, panenko, v koutě, budeš-li hodná, najdou tě“. Zkrátka „šedá myška“.

V přátelství dětí už to tak bývá – zvláště u děvčat – že se méně průbojná holka přimkne k sebevědomé kamarádce. Ta jí dodává jistotu, poskytuje zázemí a přivede ji mezi ostatní vrstevnice, mezi nimiž pro ni vytvoří „životní prostor“. Zpočátku se v oddíle jedna neobešla bez druhé. Pokud na schůzce chyběla Lenka, nebyla tam ani Šarlotka. Když se tvořily táborové dvojice na ubytování ve stanu, mělo se postavit nějaké soutěžní družstvo, musely být spolu, občas i za cenu repťání. Přestože nebyly v žádném rodinném ani příbuzenském vztahu, vžilo se označení „dvojčata“. Všude a vždy spolu, jedna bez druhé ani ránu. Někdy bylo zřejmé, že si Lenka užívá její závislost hraničící občas až s poddanstvím. Až...

Myška Šarlotka toho ve svých třinácti hodně přečetla. Nebyl pro ni problém podat snad jakoukoli „encyklopedickou informaci“. Klopila přitom oči, mluvila tiše a nevťiravě. Ale výstižně, s bohatou slovní zásobou, přesným a jasným vyjadřováním. A hlavně s úžasným přehledem. V tu chvíli šla plachost stranou.

Právě na tom bylo potřeba postavit individuální práci se Šarlotou (ale vlastně i s Lenkou). Oddíl – to není jen tak nějaká množina dětí, ale tvoří ho jednotlivci s různými vlastnostmi, klady i zápory, přednostmi i mindráky. Žádné dítě není jenom v minusech. V každém je něco, na čem se dá stavět, a tím posilovat jeho sebevědomí. Právě to vedoucí promyšleně dělala.

Začala Šarlotě po nějakém čase svěřovat úkoly, které souvisely s její čtenářskou zdatností a z ní plynoucí schopností být „živou encyklopedií“. Právě ona například v rámci přípravy oddílové výpravy nastudovala všechno

o hradu, který měli navštívit. O jeho historii dokázala vyprávět tak poutavě, že by se v pohodě mohla utkat se známým průvodcem. A když na závěr připojila napínavou historku, přestala dokonce mluvit tiše. Předvedla slušný hlasový fond spojený s drobným hereckým výkonem.

NEPRŮBOJNOST:

- často dána úzkostí ze změny prostředí, kontaktu s cizími lidmi (sociální úzkost);
- výchovu v rodině – rodiče (často starší) tlumí přirozené aktivity dítěte – pohybové hry s ostatními dětmi (obavy z úrazu...);
- špatná zkušenost z raného dětství se stykem s okolním světem (např. nástup do mateřské školy);
- častá komunikační bariéra.

Jednou si podobnou příležitost nenechala ujít, i když se její „dvojče“, Lenka, na výpravu nedostavila. Zjistila, že to zvládá sama, že jí ostatní v oddíle berou, že se dokonce těší, až jim bude vyprávět. A nebylo to jenom na výpravách. Dokázala udělat slušný úvod leccjaké činnosti, která se v oddíle opírala o nějaký zajímavý lidský počin – ze života, z přírody, ze sportu, techniky, vědy... Přispívala vedoucí v motivaci k mnoha oddílovým akcím (a pomáhala tak i sama sobě).

Postupem času získala sebejistotu. Už nešlo pouze o výkony dosahované znalostmi z četby. S chutí se pouštěla do všech aktivit a začala „bodovat“ jako ostatní. Chvilí to trvalo, proměna neproběhla ze dne na den ani z měsíce na měsíc, ale za čas se nenápadná, šedá myška proměnila v přiměřeně sebevědomou dívku – oblíbenou členku našeho pionýrského oddílu.

kolektiv autorů

Ilustrační foto: archiv Pionýra

POSTUP VEDOUČÍHO:

- velmi citlivý;
- projevovat dítěti zájem, povídat si s ním – získat si jeho důvěru;
- posilovat sebevědomí dítěte, aby postupně překonávalo ostych;
- zjišťovat, co jiného kromě návštěvy oddílu dělá, jaké je jeho rodinné zázemí, co ho baví, v čem vyniká – na základě toho pověřovat postupně úkoly – stupňovat nutnost projevu vlastní aktivity;
- dávat velký pozor na přiměřenost při stanovení obtížnosti, aby dítě neselhalo, nezažilo pocit trapnosti – došlo by k dalšímu „zapouzdření“.

TAKY SI OBČAS NEVÍTE RADY? NEBOJTE SE ZEPTAT!

Určitě se také v oddílech a klubech setkáváte s dětmi, které jsou roztěkané, obtížně komunikují, mají potíže se začlenit mezi ostatní... zkrátka určité věci zvládají hůře, i když jinak jsou šikovné. Než si položíte otázku „jak na ně“, nezapomeňte, že na odpověď nejste sami. Na pionýrském webu je již v plném provozu poradna, na kterou se mohou obracet jak rodiče, tak vy – vedoucí. Najdete ji na adrese www.pionyr.cz/inspirace/poradna.

O DĚTECH TROCHU JINÝCH

Poradna je určena především pro dotazy ohledně dětí se zvláštními vzdělávacími potřebami. Za těmito slovy se „skrývá“ mnohovrstevná skupina. Může jít o děti s takzvanými specifickými poruchami učení (označované dříve různými dys... poruchami), o děti označované jako hyperaktivní, s jazykovou bariérou, s poruchami autistického spektra, ale také např. o děti bez rodiny či s problematickým rodinným zázemím. Patří sem i děti mimořádně nadané, jejichž začlenění do kolektivu je často pořádná výzva.

Na dotazy odpovídají odborníci v oblasti speciální pedagogiky a psychologie, kteří ale mají také bohaté zkušenosti z práce s oddílem, takže pro ně nebude problém pochopit specifika vašich dotazů a poradit tak, aby vám opravdu pomohli.

INSPIRUJ SE

Poradna je součástí sekce „Inspiruj se“, odkud lze čerpat náměty na konkrétní aktivity, zkušenosti z příkladů dobré praxe, zkrátka tvůrčí jiskry i praktické rady. Ačkoliv jsou zaměřeny právě na práci s dětmi „trochu jinými“, většina z nich je použitelná ve kterémkoliv oddíle – až už jako kompletní návod, nebo inspirace, kterou si libovolně uzpůsobíte.

MODŘICE

Modřice jsou malé město na okraji Brna. První písemná zmínka je z roku 1141, kdy na území dnešního města stál hrad, který patřil olomouckým biskupům. Modřice byly vyhlášenou zemědělskou oblastí, ve které se pěstovalo především zelí a cibule. Nejen tyto produkty se zpracovávaly v modřické Frutě. Mezi nejvýznamnější kulturní památky v Modřicích patří historický kostel sv. Gottharda, jehož štíhlá věž je dominantou širokého okolí. Na náměstí Svobody stojí pěkná kaplička sv. Václava a před ní drží svůj prapor i vědro sv. Florián, jehož socha je nejstarší kulturní památkou v Modřicích. Dnes jsou Modřice nejznámější díky nákupnímu centru Olympie. V blízkosti centra se nachází velký zábavný park pro děti, horolezecká stěna a také jedna z keší ze série Brněnské soutoky (GC3GHK3). Díky této mysterce se projdete kolem obou řek (Svratky a Svitavy). Finální keš (GCYDWO) z této série je uložena u Staré řeky v Modřicích, která je původním korytem řeky Svratky.

Po zajímavých památkách v Modřicích vás provede multicache Modřice (GC189Q6). Celá trasa této multiny je kratší než 500 m. Z toho můžete poznat, jak malé je centrum Modřic. V okolí Modřic nenaleznete příliš původní krajiny, téměř celé okolí je využíváno zemědělsky. To málo, co nám zbylo, si můžete prohlédnout díky několika keškám. Jedna z nich (GCWPNS)

je u malého rybníka Primál, který je útočištěm pro zvířata z okolních polí.

Nalezení této kaše vám usnadní básnička od známého písničkáře Karla Plíhala. Další keška (GC2J8FH) vás zavede na vyhlídku nad Modřicemi, kde stojí boží muka, ale cesta k ní je schůdná pouze při suchu nebo silném mrazu. Z vyhlídky uvidíte celé Modřice i to nejhezčí z Brna.

V Modřicích bohužel nejsou možnosti pro ubytování oddílu. Můžete však využít možnost ubytování v kanceláři Jihomoravské krajské organizace Pionýra v Brně na Údolní a při cestě si ještě odlovit kešku na Modřickém nádraží (GC1KM8R). Do Modřic se z Brna dostanete pohodlně tramvají (šalinou), autobusem i vlakem.

Těšíme se na vás v Modřicích a přejeme šťastný lov!

*Pavla (Paša) Pokorná
66. PTO Brabroucí Modřice*

PIONÝRSKÝ PES BYL SPATŘEN NA MORAVĚ

Pozor, pozor Pionýrský pes – turista byl naposledy viděn v Moravskoslezském kraji v keši KK 19/I./B (GC3HJY3). Už jste ho potkali a pomohli jste mu s plněním úkolu poznat co nejvíce turisticky zajímavých míst v naší zemi?

Pokud chcete vědět, kde pionýrský travel bug právě je, stačí zadat na stránkách www.geocaching.com tento kód: TB62620. Děti z vašeho oddílu budou mít určitě radost, když ho při odlovu kešky najdou. Co vy na to?

PRŮVODCOVÁNÍ JE JEDNÍM Z TÉMAT KONFERENCE O ČINNOSTI PIONÝRA.

TOHLE ZNÁM A UMÍM OD SVÉHO PRŮVODCE!

V posledním čísle Mozaiky jsem psala o tématu průvodcování – což je pomoc dobrovolníkovi, který na nějaké pozici začíná, jiným, který s ní již má bohaté zkušenosti – tedy jakési provádění dobrovolníka pionýrským životem. v tomto tématu budeme ještě pokračovat. Pro snadnou představu budu dále mluvit o začínajícím instruktorevi, za něj si ale klidně můžete dosadit vedoucího pionýrské skupiny, hospodáře, předsedu KOP...

„PRŮVODCOVÁNÍ“ JE MALINKO ODLIŠNÉ OD POJMU „UVÁDĚNÍ“.

Průvodcování se mění do fáze mentorování a jde o nekončící proces, který sice někde začal – a v onom začátku se uvádění do praxe podobá, ale pak stále pokračuje. Průvodce není jen rádcem a učitelem. Průvodce je spolupracovník, rovnocenný partner, protože tento druh přípravy je přínosný nejen pro začínajícího dobrovolníka, ale i jeho průvodce. Nejde jen o zkušenosti a sebereflexi, ale především navázání citových vazeb, pouta, vzpomínky, přátelství.

PROVÁDĚNÍ JE PŘEDEVŠÍM VÝCHOVA VZOREM.

Nemusím tu dlouho popisovat zcela základní formu výchovy, a to výchovu vzorem. Svěšené instruktory ovlivňujeme zásadním způsobem, svým chováním, jednáním, ovlivňujeme jejich myšlení. Jsme pro ně vzory. Někdy přejímají naše postoje, hodnoty, osobní preference i zvyky.

Jsme lidé a lidé chybují, takže někdy se stává, že ovlivňujeme „své“ instruktory nejen pozitivně. V případě, že například naše reakce není adekvátní situaci, pak ji proberme s instruktorem, rozhodně se nebraňme, ale vytěžme z dané situace hodnotnou příležitost věci vysvětlit, ujasnit si a ukázat, jak pracovat s chybou. Každý z nás to zažil, nejsme přeci bezchybní, a pokud se to stane, pak bychom měli uznat chybu a přijmout odpovědnost,

protože totéž budeme očekávat od našeho nováčka.

Z těchto několika řádků vyplývá, že být průvodcem je odpovědné rozhodnutí. Je to závazek a dlouhé společné putování, při kterém se osobnostně vyvíjí oba zainteresovaní (instruktor i průvodce). Oba získávají zkušenosti, prožívají radosti, ale setkávají se i s možnými úskalími a neúspěchy.

PROVÁDĚNÍ INSTRUKTORA NA PIONÝRSKÉ SKUPINĚ MÁ JASNÁ PRAVIDLA.

V současné době má příprava na pozici instruktora v Pionýru několik rovin. Především jde o předávání praktických zkušeností v oddílech a pak o nezbytný vzdělávací kurz – ty pořádají pionýrská vzdělávací centra.

Systém přípravy a vzdělávání v Pionýru však otevírá i jinou možnost.

Podíl na přípravě instruktora je otevřen pro každou pionýrskou skupinu nebo KOP (zřizovatele oddílu).

Provádění instruktora jako součást přípravy na získání kvalifikace instruktora je realizováno na základě dohody vzdělávacího centra, zřizovatele oddílů (zpravidla PS nebo KOP), uvádějícího vedoucího oddílu a uváděného instruktora.

Součástí této dohody je i stanovení harmonogramu uvádění tak, aby bylo zřejmé, jakým způsobem a v jakých termínech bude dosaženo úrovně znalostí požadované pro získání kvalifikace v jednotlivých tematických oblastech.

Průvodcem musí být vždy kvalifikovaný vedoucí oddílu s minimálně pětiletou praxí ve funkci vedoucího oddílu.

Součástí uvádění je zejména praktická činnost s oddílem, případně družinou, podíl na přípravě a vyhodnocování této činnosti, včetně spolupráce s dalšími dobrovolníky, studium metodických materiálů a dokumentů doplněných individuálními konzultacemi s uvádějícím. V žádném případě nejde o formu samostudia!

O průběhu průvodcování je nutné vést písemný záznam, průvodce zaznamenává splnění jednotlivých oblastí. Průběžně poskytuje instruktorovi zpětnou vazbu.

Forma průběžné přípravy je pro potřeby získání kvalifikace instruktora doplněna

o prezenční formu vzdělávání v oblastech první pomoci, Stanovy Pionýra, bezpečnost práce s dětmi a právní minimum, které vždy garantuje příslušné vzdělávací centrum.

Pokud se s instruktorem pracuje podle stanoveného harmonogramu a má prokazatelně splněné dané oblasti, pak se instruktor může přihlásit ke zkoušce na příslušné vzdělávací centrum.

Tato možnost přípravy instruktora je naprosto přirozená, podílil se na ní především sám instruktor, ale i nejbližší člověk, kterého v oddíle má. Jde o přípravu praxí, všechno má možnost odkoukat a vyzkoušet si v činnosti. To, co si vyzkoušíme, co prožijeme, to si také nejvíce zapamatujeme!

STÁVAJÍCÍ PRAXE PRŮVODCOVÁNÍ NA PIONÝRSKÝCH SKUPINÁCH

Jsem přesvědčena, že tato forma výchovy a vzdělávání probíhá na některých pionýrských skupinách a průvodci nepotřebovali k této aktivitě žádná ustanovení ve směrnici. Prostě to tak cítili a jejich úsilí se jim stonásobně vrátilo. Jednoduše řečeno: „Co zaseli, to sklidili“.

Byla bych moc ráda, kdybyste o svých zkušenostech při výchově z vlastních řad napsali (ludmila.koci@seznam.cz, mozaika@pionyr.cz). Zcela určitě to bude přínos pro ty, kteří se chtějí touto cestou ubírat nebo o této možnosti přemýšlí.

*Lída Kočí
garant ÚPVC*

OlbramChallenge

OlbramChallenge

PIONÝRSKÉ LÉTO PODRUHÉ

Zprávy z vašich letních táborů přicházely do redakce jako každý rok i během září, a proto je pro ně vyhrazen prostor i v říjnové Mozaice. Stejně jako v předchozím vydání zde uvádíme jen vybrané úryvky.

OLBRAMCHALLENGE

Překonání, výzvy, adrenalin, sebepoznání, teambuilding, strategie, nové dovednosti a spousta legrace. Ano, to byl další ročník projektu OlbramChallenge, tentokrát na téma Matrix.

...V noci vzbudil všechny vyvolené alarm z radaru, který zachytil sondy blížící se na naše stanoviště. A tak byli nuceni si sbalit to nejdůležitější a vydat se pryč ze stanoviště alfa. Odkázání sami na sebe museli přežít. Bohužel sondy zachytily jejich spojení i na jejich nové pozici, a tak museli bránit svoji poslední vysílačku, se kterou dokázali navázat kontakt se Sionem. Avšak sondy využily svých triků a vysílač zničily.

V takovémto zápalu, energii a nejistotě probíhaly všechny noční hry a teambuildingové aktivity.

...Ke konci tábora, který byl hodně fyzicky zaměřený, se vyskytla i únava, ale pořád jsme neztráceli humor a jiskru do dalších aktivit. Pomocí hry Hunger Games jsme našli i toho nejsilnějšího a vyvoleného z našich řad.

Nikomu se nechtělo jet domů, neboť poznal sílu a temperament OlbramChallenge.

Děkujeme všem z týmu OlbramChallenge za čas a energii věnované tomuto projektu.

Za tým OlbramChallenge –
Miroslav Klímecký, Gabriela Seibertová

DOBA LEDOVÁ

Budíííček. Slyším utlumeně z dálky. Budíííček... Ozývá se zvenčí znovu a já pomalu procitám. Rozlepím oči, sunu se ze spacáku na horní palandě a přesvědčuju se o tom, že se mi to skutečně nezdá! Rok se s rokem sešel a já jsem opět tady! Na mé milované Šumavence. Začínají dva týdny dovolené a společného bytí několika odvážlivců z pionýrské skupiny Otava Sušice ... žádné emaily – jen les, louky, ticho... Začíná tábor. ...

Letošní rok jsme obývali Újezd u Domažlic a „celotáborovka“ byla laděna tematicky ve stylu filmu Doba ledová. Atmosféru jsme chtěli navodit už od samého začátku, takže při příjezdu na tábor dostaly děti ledovou kostku s ovocným překvapením. Po celou dobu tábora dělala maskoty čtyřem oddílům oblíbená čtveřice zvířecích hrdinů v čele s nepomenutelnou veverkou. ...

Na správném táboře nesmí samozřejmě chybět také stezka odvahy, táborová olympiáda nebo večerní táboráky. Naším letošním pěveckým hitem byla bezkonkurenčně píseň Otec Abrahám, který sedm synů měl. Jednoduchý popěvek doplněný gesty, plácáním, kýváním, apod., které si snadno osvojil každý. ...

Z pohledu dospělého můžu zcela jistě potvrdit, že je to náročné, mnohdy až vyčerpávající, máte dovolenou, a přesto musíte vstávat, být ve střehu po celý den a být k dispozici všem, vždy a všude. Ale nejen já vím, že fyzická únava odezní, špatné zážitky se rychle zapomenou a brzy se začínáte těšit zase na příští rok! A pouhopouhý jeden spokojený dětský úsměv vás utvrdí v tom, že to má opravdu smysl a že to opět stálo za to!

Teta Pechy ze Zruče nad Sázavou,
PS Otava Sušice/www.psotava.cz

TÁBORY DIVOKÉ ORLICE

Dne 26. 7. 2014 ztroskotala pionýrský oddíl Divoká Orlice na jednom z ostrovů v Tichomoří. Z celého trojstěžníku zbylo jen pár troskek. ... Děti z pionýrského oddílu Divoká Orlice se ale nevzdaly. Rozděly se do čtyř skupin a začaly se postupně seznamovat s ostrovem, který nazvali Tajuplným, protože nikdo nevěděl, co se stane zítra a jaké na ně bude čekat překvapení. Nechočili jen po stezkách vyšlapaných od zvěře, ale snažili se postavit opět velkou loď a na ní odjet zpět do Evropy. Loď se stavěla tak, že za každou

vyhranou soutěž dostala posádka škuneru dílek puzzle, který nalepila na velkou desku... Když byl nalepen poslední dílek, mohl celý oddíl Divoká Orlice odjet domů. ...

Byl to jeden z nejlepších tematických táborů oddílu Divoká Orlice. Na Tajuplném ostrově bylo celkem 89 dětí a 6 vedoucích a také Havajské tanečnice, jedna krásnější než druhá – po celý týden naše trosečníky uklidňovaly a rozptylovaly. ...

V přístavu před školou Jižní předměstí jsme předali děti rodičům v pořádku a s velkým pokřikem „Ahoj!“ jsme se rozešli každý do svých domovů se vzpomínkami na náš Tajuplný ostrov plný raků, hadů a všemožných překvapení. ...

Pionýrský oddíl Divoká Orlice v letošním roce pořádal také několik příměstských táborů za podpory městského úřadu v Rokycanech. Na celý měsíc srpen jsme připravili pro děti z Rokycan i z okolí mnoho zajímavých aktivit a zábavy. Zúčastnily se děti od 4 do 16 let. ...

Mezi méně obsazené patřil tábor s výukou angličtiny a francouzštiny. Je to škoda, jelikož každý rok jezdíme do Francie na výměnné tábory. ...

Už více obsazený byl tábor Popelka a Star Dance. Daleko více dětí se sešlo na příměstském táboře nazvaném Tábor v sedle. Ten se zabýval jízdou na koních a vším, co se týkalo zvířat. Děti jezdily na koních i na ponících, mohly vidět i čerstvě narozené telátko a kmit i jiná domácí zvířata na farmě. Pro děti z města to byly nevhodné zážitky. ... Tábor Bojovník, Aktivity a Škola princezen byly plně obsazené. Děti zde jezdily na čtyřkolkách, střídaly se všech typů zbraní. Největší zážitek si ale odnesly z letiště, kde byla předvedena ukáзка zadržení pachatele. ... Dále se děti mohly zúčastnit boje s airsoftovými zbraněmi, viděly ukázkou sebeobranu...

Největší úspěch však měla Škola Princezen. Na tomto projektu se podílelo několik lidí, včetně vizážistky, která princezny

PS Otava Sušice

PS Trojlístek Strašice

Divoká Orlice

PS Safír Kdyně

PS Safír Kdyně

připravila na závěrečné vystoupení princezen v Rokycanské knihovně. ... Jsme rádi, že v tomto náročném měsíci se nikomu nic nestalo a neměli jsme sebemenší zranění... Děti odcházely každý pátek velice spokojené s tím, že příští rok opět přijdou.

Vedoucí oddílu **Pavel Hubert**

LETNÍ ZPRÁVY Z PS TROJLÍSTEK STRAŠICE

Letní prázdniny jsme zahájili letos poprvé příměstským táborem pro 17 dětí ze Strašic i širokého okolí od 7. do 11. 7. 2014. Táborová hra nesla název „Putování s Večerníčkem“, a tak všichni účastníci putovali každý den s jednou večerníčkovou postavičkou a plnili úkoly a soutěže. Vyrazili jsme na výlet např. do Muzea loutek v Plzni a do Aquaparku v Berouně. Týden her, soutěží a výletů utekl jako voda a všichni jsme se vrhli svtříc dalším prázdninovým dobrodružstvím.

Pro nás to znamenalo vyrazit na pronajatou základnu 103. PS Františka Soukala z Prahy. Náš stanový tábor proběhl od 8. 8. do 22. 8. v malebném údolí Berounky přímo u starého strašidelného mlýna. Táborová hra se nesla v duchu záhad, detektivních příběhů, kombinování a sestavování indicií. Záhady s.r.o. a pes Scooby Doo se svými kamarády totiž byli hlavními aktéry celé hry. ... Přitom jsme navštívili město duchů, staroanglický hrad s tajemným rytířem, oslavy nového roku ve Velké Číně a přírodopisné muzeum okresu Kudzula, které napadl svítící broukovec.

... Náš tábor navštívili pejskové z klubu Agility z Rokycan, kteří potěšili svými psími kousky, dále jsme se naučili bubnovat v kruhu s kamarády z Pelhřimova a na závěr záhad přijela ještě naše policie, která děti seznámila nejen s titěrnou prací kriminalistů, ale i s prací pořádkové služby.

Tábor jsme si užili naplno a splnil všechna naše očekávání. Na základně 103. PS Františka Soukala se nám moc líbilo, děkujeme tedy i jim, že nám umožnili prožít krásný a pohodový letní tábor, který se nám vryl hluboko do paměti.

Účastníci LTP Bobříci 2014
PS Trojlístek Strašice

VODÁČKÝ TÁBOR PS SAFÍR KDYNĚ NA BEROUNCE

Každoročně pořádá PS Safír Kdyně putovní vodácký tábor na jedné z českých řek. Letos vyrazili malí vodáci ze Kdyně a okolí na řeku Berouнку, která je známá překrásnou přírodou.

Celkem 36 dětí si užilo parádní počasí, návštěvu zříceniny hradu, zábavu ve vodě i na suchu a samozřejmě jízdu na lodi a vše, co k ní patří.

Program byl motivován knihou Nekonečný příběh, jejíž první polovina byla i zfilmována. Každé hře předcházela četba úryvku a sehrazení jednoduché scénky na motivy příběhu. Vedoucí se tedy převtělili do líného čtenáře Bastiána, hrdiny Átreje a mnoha pohádkových postav, které chlapec potká při svém Velkém putování. Šest družin plnilo náročné úkoly, které je vedly stále blíže k vyluštění hlavní hádanky: jak zachránit bájnou zemi Fantázii, kterou sužuje Nicota.

Knihla děti provedla po pohádkové zemi, představila jim její obyvatele a poradila, že jediným klíčem k záchraně je vymyslet Dětské císařovně nové jméno. To jí ale může dát jenom dítě ze skutečného světa, z jehož přání se pak znovu zrodí celá nová Fantázie. Program tábora vyvrcholil závěrečnou noční hrou, kdy statečné družiny vyluštily to správné jméno a po jeho vyslovení dostaly od císařovny svítící zrno písku. To stiskly

v dlani a spolu se svým tajným přáním jej hodily za sebe. Císařovna jim na oplátku předala mocný medailon Auryn, s jehož pomocí se mohou do Fantázie kdykoli znovu vydat. Oficiálním ukončením tábora byl slavnostní táborák, rozdělení cen a přenocování pod hvězdným nebem. Poslední den už na děti čekal jen autobus, který je zavezl zpět do reálného světa k netrpělivým rodičům.

Jakub Hrubý – Jezevec
Pionýrská skupina Safír Kdyně

OTAVA – RAFTY 2014

Pionýrský oddíl Větrník z Horní Břízy uspořádal na přání starších dětí, instruktorů další etapu splutí řeky Otavy v termínu od 22. 8. do 24. 8. 2014. ... Následuje rozdělení posádek a nalodění se na tři pronajaté rafty. Tento den nás čeká skoro 22 km cesta řekou, která nemá svůj pramen. Otava totiž vzniká soutokem řeky Vydra a řeky Křemelná na Šumavě. V cestě máme několik jezů, které musíme většinou přenášet. Vítá nás město Strakonice, ale z důvodu časové tísně pokračujeme dále do kempu Štěkeň. Někteří staví stany, někteří využívají volných chatek k přespaní. Ráno se opět opakuje jako v sobotu. Cílem dnešní jízdy je město Písek, kam dojíždí většina účastníků. Někteří využívají zkrácení trasy a končí dříve. Za dva dny jízdy máme ujetu na raftech přes 40 kilometrů. Počasí si s námi také nějakou chvilku zahrálo, nezbytné pláštěnky byly také použity. Během několika let se nám podařilo splout větší část této řeky. Od Sušice až po Písek. Chybí nám úsek Čeňkova Pila – Sušice, který pravděpodobně absolvujeme pěšky. Místo soutoku Otavy do Vltavy u Zvíkovského hradu máme již také navštíveno.

Jaroslav Novák
Pionýrský oddíl Větrník Horní Bříza

Pionýrský oddíl Větrník Horní Bříza

Pionýrský oddíl Větrník Horní Bříza

REŽIM ZALOŽENÝ NA KOMUNISTICKÉ IDEOLOGII BYL ZLOČINNÝ, NELEGITIMNÍ

Většina lidí u nás se s touto definicí nejednou setkala. I když je v nadpisu zkrácena, i tak ona slova vpravdě zaduní. Na zhodnocení historie máme tak zákon. Což je i argument, který člověk zaslechne v diskuzích – vedených na nejružnějších fórech: v hospodách, televizních studiích, jednacích místnostech zákonodárných sborů či na veřejnosti. Tuhle se mne (mladší) syn bezelstně zeptal: Tak když je na to zákon, proč se o tom furt mluví?

ZÁKON Č. 198/1993 SB.

o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu je součástí našeho právního řádu, čili synku: Máš pravdu. Tak v čem je zakopaný pes? Čeho je místy dost rozpačitý přístup k uvedenému právní normě příznakem? Hle, zase tuším kritiku, že se takto ptám – mnohokrát jsem byl totiž nařčen z obhajoby komunismu, to už se tak se mnou vleče... Můžu vysvětlovat, jak chci, že mohl režim mi neschází. Ale že vždy mám pochybnosti, když je něco odsuzováno „sakumprásk“, prostě proto, že se to tak nějak očekává...

Úsměvná je v té souvislosti vzpomínka na rok 1986, kdy jsme se spolužáky čelili obviňování z nepochopení postavení a politiky KSČ, když jsme na seminářích z vědeckého komunismu vedli polemiku s vyučujícími. (RSDr. R. Vaňková patřila k drsnákům, a tak nám naše neuctivé debaty spočetla u zkoušky.) Dodnes si nemyslím (vzpomínáme-li na to s bývalým kolegou, dnes ředitelem základní školy), že jsme dělali něco nepřístojného. Stejně jako dnes jsme „jen“ kladli otázku a měli pochybnosti...

SLABINA

Za podstatný nedostatek obdobných debat lze považovat představu, že přece všichni vědí, o co jde. Všem je přece jasné – co je to komunistický režim. Ale...? Co to vlastně je? A je také zřejmé, co to byl, či co to je komunismus? Vážně je to zjevné? Podstata mé obavy tkví v tom, že si mnoho lidí jen představuje, co by to asi mohlo či mělo být. Dnes na tyto otázky nedáme vyčerpávající odpověď, ale budeme se jimi zabývat i dále, protože jde o téma, které nás provází a každý se s ním vyrovnává.

CO ŘÍKÁ ZÁKON?

V § 2 praví: „... byl režim založený na komunistické ideologii, který rozhodoval o řízení státu a osudech občanů v Československu od 25. února 1948 do 17. listopadu 1989, zločinný, nelegitimní a je zavrženíhodný.“ Setkal jsem se v jedné debatě s rodiči právě s touto argumentací: Vše, co bylo před

listopadem 1989, bylo špatné, a tudíž i vy, pionýři... Jakkoli zdůrazňuji, že tyhle hlášky nestojí za to přečeňovat, oslovil jsem vcelku mladého muže, který tohle hodnocení pronesl. Musím hned říci – měl jsem štěstí! Trefil jsem na člověka, který nepatřil mezi ty, co nestrpí kritiku vlastních myšlenek, ale byl přístupný debatě. A tak jsme setrvali v rozhovoru, který skončil smírně. I proto, že dotyčný vskutku nebyl dogmatik a připustil, že vyjít z bezvýhradného výkladu tohoto zákona je přece jen poněkud zavádějící. Dodnes proto rád uvádím jednu jeho myšlenku: Co to bylo za režim od 17. listopadu 1989... třeba do začátku prosince 1989 než byla jmenována nová vláda? (Mimochodem jejími členy byli komunisté, kteří více než aktivně přispěli k demontáži předmětného ekonomického systému... – což už je skoro sarkasmus!)

POUČNÁ ROZPRAVA

provázela rozhodování o přijetí či nepřijetí uvedené právní normy. Nemám tím na mysli až výstřední názory krajních stoupců či odmítačů zákona, ale především věcná stanoviska. Ta na jedné straně konstatovala, že hodnotit minulost zákonem je více než ošidné, stejně jako uváděla podpurný důvod, že k minulosti je třeba zaujmout postoj. (Pro úplnost ještě doplním, že od r. 1991 platil zákon č. 480/1991 Sb. o době nesvobody.)

DROBNOST?

Za zmínku – po mém soudu – stojí i skutečnost, že I. zvláštní shromáždění evropských biskupů katolické církve (jde o orgán tzv. Biskupského sněmu) z konce roku 1991 se zabývalo pojmem a obsahem pojmu komunismus. A také vyrovnáváním se s jeho minulostí, přičemž v jeho materiálech má být zaznamenána potřeba rozlišovat špinavou vodu reálného socialismu a rada s ní vyvylít z vaničky i dítě, přičemž oním dítětem je myšlenka sociální spravedlnosti. Neodkazují se na dění v katolické církvi samoúčelně, ostatně bude ještě jistě vzpomenuť v dalších souvislostech i později. Ale skutečnost, že i na její půdě se vedla rozprava (evropských) biskupů o vyrovnávání se s touto částí historie, dokazuje, že jde o téma citlivé a vážné. (Církve se na podobných fórech okrajovými tématy vskutku nezabývají.)

TENKÝ LED

rozprav kritizujících zákon č. 198/1993 Sb. je záluďný. Není nic jednoduššího než z váhavce o výkladu uvedeného předpisu udělat milovníka minulých pořádků. Z bezprostřední zkušenosti ze sněmovny však vím, jak vypjatý byl mediální obraz přijímání této normy. Byl jsem konzultantem podvýboru pro mládež, v jehož čele stál dlouholetý lidovecký

poslanec JUDr., Ing. Jiří Karas, kterého těžko lze podezírat z obdivu ke komunismu. Ale i on nám posléze neformálně vyprávěl, jaký je rozdíl mezi rétorikou za řečnickým pultem a skutečnými vztahy mezi poslanci a jejich nejednoznačnými pohledy na minulost (tehdy fakt nedávno).

ZA VŠÍM HLEDEJ...

ženu, řekl údajně kardinál Richelieu („Cherchez la femme.“). Od jeho časů byl výrok častokrát parafrázován, nejčastěji do podoby: Za vším hledej člověka (a satiričtí dodávají: a jeho zájmy). Historii posuzujeme různými způsoby či podle různých měřítek. Pro vnímání naší historie druhé poloviny 20. století máme návod v podobě zákona. Co to ale znamená v praxi? Opravdu platí, že vše, co zde bylo mezi 25. únorem 1948 a 17. listopadem 1989 bylo zločinné, nelegitimní a je zavrženíhodné? A už to neplatí pro 24. únor 1948 a 18. listopad 1989? Ne, opět zdůrazňuji, nezlehčuji vážnost zákona. Jen si nejsem jist, jak moc mi jako „pravidlo chování“, kterým coby obecně závazná norma má být, skutečně dává návod – jak se chovat, jak ho užívat. Pokud bych ho měl uplatnit, jak se nám, pionýřům, někdy předhazuje: jste relikty minulosti a minulost byla špatná, do slova – vztahovalo by se to na co všechno?

PRO LEPŠÍ POROZUMĚNÍ

Na závěr tohoto zamyšlení nad vazbami a souvislostmi připomenu ještě jednu perličku. Historii tvoří lidé, proto mne zaujalo, že Jan Schneider* / (známější možná pod pseudonymem Jan Chum) nedávno připomenu slova Václava Havla z roku 1988: „Mladí lidé v dnešním Československu už dávno nevědí, že tu byli politikové – a dokonce i komunističtí – kteří byli normálními čestnými a statečnými lidmi, byť třeba tragického osudu [...]“. Už kvůli těmto mladým lidem by měla být napsána pravdivá a poutavá kniha o Františku Krieglvi, komunistovi. Nejen pro uchování památky na tohoto vzácného muže. Ale i proto, aby lépe porozuměli složitému světu, v němž žijí, lépe chápali, proč jejich předkové dělali to, co dělali, lépe rozuměli jejich problémům, ideálům a iluzím, úspěchům i prohrám.“

Martin

) Jan Schneider (1934) – textař, básník, scénárista, v r. 1969 odešel do Německa, zde působil dvacet roků v Rádiu Svobodná Evropa a poté se vrátil zpět do vlasti.

POVINNOST K BOHU – PRVNÍ PRINCIP SKAUTINGU

„Nade vším technickým stojí ovšem vysoko junácký zákon, mravní závazek zapečetěný dobrovolným junáckým slibem. ... Od junáckého zákona vede strmá cesta k Dekalogu, k zákonu Božímu a ke Kristu, po ní kráčeji nejstatečnější rytíři junáctví, sdružení v nábožensky vedených oddílech všech křesťanských vyznání.“ R. Plajner

PŘEKVAPENÍ?

Může být. Ve veřejnosti, jak ostatně ukázala i redaktorka veřejnoprávní ČT, přezívá představa, že skauting nemá s duchovní výchovou žádnou spojitost. Sám jsem byl několika kolegy/lektory napomenut, že školím i jinak prezentuji nesmysly, neboť skauting je hnutí nenáboženské...

Pohříchu – jde o vnější zmatení pojmů. Rozhodně nemám za cíl prezentovat nepravdy, například přisuzovat skautingu vazbu k nějaké konkrétní církvi. To by bylo neumělé a nepravdivé zjednodušení. Skauting je dnes velmi širokým hnutím, kde jsou jak proudy přímo vázané na některou církev (Klub Pathfinder má přímou vazbu na Církev adventistů sedmého dne), tak i hlavní proud skautingu, který uplatňování prvního principu skautingu „Povinnost k Bohu“ vnímá sice volněji, ale s nepřehlédnutelným důrazem.

NUTNO PODTRHNOUT

Nejde o nějaký (můj) pokus nášlet nesváry. Ale když už máme, jako pionýři, někde osvětlit rozdíly mezi Pionýrem a Junákem (skautingem), těžko lze tuto principiální odlišnost přejít. Protože jde skutečně o různost podstatnou. A znovu také připomenu, že je nezbytné rozlišovat mezi pojmy církevní – náboženský – duchovní.

V minulém čísle byl vysvětlován smysl této rubriky. A protože jde současně též o téma živé (odlišnosti Pionýra a Junáka), věnujeme mu tohle pokračování.

ZÁKLADY SKAUTINGU POLOŽIL SIR R. BADEN-POWELL

Abychom snáze a plně pochopili hloubku myšlenkových základů skautingu a jeho podstatu, je nezbytné se ponořit do minulosti a vrátit se na začátek historie skautského hnutí k jeho třem principům, jimi jsou: Služba Bohu, služba bližnímu a služba sobě. Sir Robert odmítal skauting bez náboženského základu, neboť by tak ztratil svůj význam. Proto za nejdůležitější chápal princip první a uváděl k tomu: „První jsou povinnosti vůči Bohu. Na tomto základě plníme povinnosti skautské.“ Podle něj je skaut věřícím člověkem, neboť bez víry v Boha a bez plnění jeho zákonů „by za mnoho nestál“.

SKAUTING ZA I. REPUBLIKY

I když A. B. Svojsík u nás založil skautské hnutí ještě za Rakouska-Uherska, ovšem s vědomě oslabeným důrazem na první princip (který v té době navíc zněl povinnost k Bohu a králi), rozmach nastal především po roce 1918. Skutečností však bylo, že zde vedle sebe existovalo několik organizací hlásících se ke skautingu. Mimo jiné mezi prvními vzniklo i sdružení židovských skautů.

O něco později vedle skautingu A. B. Svojsíka vznikaly i oddíly s výraznou křesťanskou orientací (katolické i evangelické), celé hnutí bylo značně členité. Zprvu žily všechny organizace vedle sebe (někdy i s jistou mírou rivalit), ale některé – když se více seznámily s praxí, způsobem vnímání a osobního zacházení se zbožností ve skautingu A. B. Svojsíka – se postupně stávaly autonomními členy „svojsíkovského“ Svazu junáků a skautek RČS. Proces splynutí – a naplnění ideje A. B. Svojsíka – v jednu skautskou organizaci vyvrcholil na mimořádném sněmu Svazu junáků skautů a skautek RČS v prosinci 1938, což bylo završeno ustavujícím sněmem sjednocené skautské organizace (leden 1939).

PO II. SVĚTOVÉ VÁLCE

došlo ke skutečnému obrození jednotného skautingu. A s obnovením skautských orgánů došlo i k obnově duchovní rady (což se stalo hned v roce 1945). Ostatně otázka řešení této citlivé záležitosti byla jedním z podnětů návštěvy světové náčelní lady O. Baden-Powell (podzim 1946). Během ní se setkala se skautskými činovnicemi ze všech organizačních stupňů – navštívila totiž i řadu středisek, účastnila se i evangelických a katolických bohoslužeb. O duchovní náplni skautingu mimo jiné uvedla: „Náboženská výchova ve všech skautských oddílech je samozřejmostí, protože každý skaut se hlásí k nějakému náboženství. Myslím, že o tom nemusíme mluvit, jsme-li skutečnými skauty.“ Od zahraničních skautských ústředí se československému skautingu dostalo uznání za vzorné vyřešení náboženské otázky v hnutí.

V krátkém období let 1968–70 nebyla duchovní výchova nijak zdůrazňována, tehdy platné stanovy (z roku 1968) neobsahovaly žádná ustanovení o duchovních radách,

přesto i v této době řada tzv. homogenních oddílů existovala.

PO TŘETÍ OBNOVĚ SKAUTINGU

Oživení skautského hnutí začalo během roku 1989 a vrcholilo na jeho konci, v prosinci 1989. A mimochodem – duchovní rada byla ustavena hned začátkem ledna 1990. K jistému rozrůznění sice došlo: v březnu 1990 přibyl k Junáku také Svaz skautů a skautek – ale jako zásadní programový důvod svého odlišení prezentoval účast skautů-komunistů v obnovujícím se Junáku. Návazně na debaty ve skautském hnutí o podílu a hloubce užívání a prezentování prvního principu vznikly také skautské oddíly YMCA.

Jinak ale převládla myšlenka hnutí neštěpit a už vůbec ne kvůli uplatňování prvního principu. Jako určující byla přijata myšlenka přivést český skauting k postupné, ale skutečné proměně, důsledně vystavěné na principech světového skautingu, včetně odpovídajícího promítnutí prvního principu: povinnosti k Bohu. Ten byl sice v minulosti skautingu u nás určitým způsobem snad oslaben, ale nikoli nerespektován.

Dnes se často ve skautingu používá pojem „skautská spiritualita“. Ta nesmí být nadřazována náboženskému vyznání, citění, účtce k Bohu, čímž by mohlo docházet k pojetí skautingu i jako možné náhražky náboženství, což v žádném případě neplatí. Skautské chápání spirituality spočívá v její vstřícnosti a respektu k náboženskému vyznání každého jednotlivého člena.

Jde zkrátka o princip všeobecný.

PROTO AŽ SE ZASE REDAKTOR ČI RODIČ ZEPTÁ

Ize bez obav uvést, že mezi základní odlišnosti Pionýra a skautingu opravdu patří odlišný vztah k víře. Pionýr se nehlásí (ale členům v tom nijak nebrání) k žádnému náboženství či jiné ideologii, zatímco jeden ze tří základních principů skautingu je povinnost k Bohu a prvky víry jsou v jeho programu i činnosti přítomné.

Martin

Ilustrační foto: archiv Junáka

PŘIJEDEŠ I TY?

Termín pro patnácté republikové setkání Pionýra – RESET 2015 již známe dlouho. 12. – 14. června 2015 se setkají pionýři z celé naší republiky. Kde to bude? Sejdeme se v Praze Na Džbánu.

PRAHA NEJSOU JENOM SÍDLIŠTĚ A HRAD

V těsném sousedství místa našeho setkání je přírodní rezervace Divoká Šárka, která se nachází na skalnatých úbočích Šáreckého potoka (mezi soutěskou Džbán a Čertovým mlýnem) a na stepích nad ním, zejména na jeho pravém břehu. Stepi potom přecházejí do rozsáhlého lesa, což tak vytváří jeden z nejrozsáhlejších pražských parků. Představte si, že zde bylo nalezeno přes 80 druhů ptáků.

VÍTE CO JE TO BULIŽNÍK?

V Divoké Šárce se s ním setkáte. Buližník (i když to vypadá jako jméno pomstychtivého skřítky) je druh usazené horniny, který má

vysokou tvrdost a proto jej používali pravěcí lidé místo pazourků. Buližníky, které potkáte v Divoké Šárce, jsou přibližně 600 milionů let staré – vznikly v období starohor.

VÍTE, ŽE TU TAKÉ BYLO SÍDLIŠTĚ?

I když to tak nevypadá, nejstarší archeologické nálezy kostí zvířat dokládají přítomnost člověka na tomto území již od paleolitu, kdy byl hlavním zdrojem obživy lov zvěře a sběr plodů. V období neolitu již došlo k trvalému osídlení této oblasti. V době bronzové se zde nalézalo významné sídliště (takže zase sídliště) knovízské kultury. Kolem 6. století došlo k příchodu Slovanů na toto území. V 7.–9. století se nad soutěskou Džbán nalézalo

slovanské výšinné hradiště o rozloze přibližně tří hektarů a v jeho bezprostředním okolí velké předhradí. Dodnes jsou zde patrné valy. V roce 1995 bylo hradiště vyhlášeno jako národní kulturní památka.

A JEŠTĚ JEDNA ZAJÍMAVOST

Divoká Šárka se jako unikátní prvek pražské přírody, a to jak z geologického, tak i botanického nebo zoologického hlediska, stala první přírodní památkou vyhlášenou na území metropole.

Příště si povíme něco o místech, kam se v nejbližším okolí můžete vydat na procházku.

O LIBUŠI

Prvním knížetem, sídlícím na Vyšehradě, byl moudrý Krok, který měl tři dcery: Kazi, Tetu a Libuši. Kazi se vyznala v léčitelství, Teta věděla, kterak sloužit bohům a nejmladší z nich, Libuše, byla moudrá a spravedlivá. Proto také po otcově smrti převzala vládu (a navíc v pohádkách vždy přebírá vládu ten nejmladší).

Kněžna Libuše musela často řešit spory mezi svým lidem. Jednoho dne, když rozhodla spor dvou sousedů, se ten starší z nich rozčílil, protože prohrál, a prohlásil: „Běda mužům, kterým žena vládne!“. Tato slova kněžnu zamrzela a rozhodla se, že si najde manžela. Dala vyvést ze stáje svého nejmilejšího bělouše. „Jdi, kam chceš!“ zašeptala mu

do ucha a potom se obrátila k poddaným: „Tam, kde se kůň zastaví, najdete svého budoucího vévodu.“ Po třech dnech putování dovedl bělouš zástupce z lidu do Stadic k muži, jenž orál pole. Poslové Přemysla vyzvali, ať s nimi jde a vezme si Libuši za manželku. Přemysl, kterému začali lidé říkat Oráč, nemohl ani doorat pole, a proto prý bude v zemi často hlad.

Libuše s Přemyslem byli spolu šťastni a jejich rod vládl v Čechách dlouhý čas.

Kněžna Libuše měla i neobvyklého koníčka – uměla věštit.

Jednoho dne stála na břehu Vltavy a rozhlížela se do kraje a tu počala věštit: „Jděte na protější břeh Vltavy, tam, kde se stéká

Vltava s potokem Brusnicí. Na tom místě najdete muže, který otesává kmen a zhotovuje práh. Tam vystavíte hrad a založíte město veliké, jehož sláva hvězd se bude dotýkat. Tak, jako každý, kdo vchází do domu, skloní se před prahem, skloní se všichni před kráskou a velikostí města. Proto ať město nese jméno Praha.“

Kromě jiného předpověděla, kde se v zemi nacházejí drahé kovy, ale i to, že zemi postihnou krvavé boje. Po této předpovědi ponořila do Vltavské vody kolébku svého proročeného syna a řekla, že až se opět vynoří na hladinu, bude v zemi klid a mír.

Kdo to byl ?

Přinášíme vám další sadu indicií, které vám pomohou odhalit již druhou tajemnou postavu. Tentokrát určitě nebude těžké určit, „Kdo to byl“. Správnou odpověď na otázku zašlete na adresu anna.novakova@pionyr.cz (nezapomeňte uvést, z kterého oddílu a pionýrské skupiny jste).

ZEMŘEL U VCHODU DO KOSTELA.

DAL HO ZABÍT VLASTNÍ BRATR.

JEHO BABIČKA BYLA LUDMILA.

NOVINKY NA WEBU PIONYR.CZ

Na konci září a na začátku října mnohým z vás (adresáty měli být všichni, kdo v Pionýru vykonávají jakoukoliv volenou nebo jmenovanou funkci) přišly do mailu první zprávy obsahující aktuality na www.pionyr.cz. Jak se bude obsah webu vyvíjet, budou přicházet další a další, aby vám nic podstatného neuniklo. Může jít například o nové propozice soutěží, novinky v sekci Inspiruj se, nové odkazy v sekci Pro členy a podobně. Pro připomenutí, obsahem prvních dvou „sad“ novinek byly např. odkazy na:

- Poradnu pro rodiče i vedoucí
- Aktualizovanou mapu webu
- Sekci věnovanou Pionýrskému Sedmikvítku, kde jsou propozice všech nadcházejících finále.
- Sekci Inspiruj se, kde přibýly praktické rady „Osvědčilo se nám“ nebo třeba hodnocení her a přehled nejlépe hodnocených.

Od některých z vás už nám ohlasy přišly, ale protože zpětné vazby není nikdy dost, vyzýváme vás i touto cestou:

Máte-li k webovým novinkám jakékoliv připomínky, nebo myslíte, že jste je měli dostat, ale nedostali, pište na adresu pionyr@pionyr.cz.

ZKUSTE S NÁMI FUNDRAISING, aneb nebuďte závislí jen na jednom zdroji

Téma získávání finančních prostředků a hledání nových zdrojů, čili fundraising, není žádná žhavá novinka. V různých podobách se jím zabýváme všichni, protože bez peněz to zkrátka tak úplně nejde... Ani my se zde nebudeme tvářit, že právě objevujeme Ameriku. Ostatně na různých pionýrských fórech, typicky na oblastních poradách, tímto směrem diskuse zabrousí celkem pravidelně. Zároveň přicházejí požadavky na rady, tipy, metodickou pomoc. Proto se i v Mozaice budeme tomuto tématu věnovat systematicky. Budeme vám přinášet informace a snažit se být určitým zájemcem pro vaši vlastní fundraisingovou činnost. Pojďme ale začít od začátku a udělat si jasno v tom, co fundraising je a co není a co by nám mohlo pomoci.

Když se řekne shánění sponzorů a dárců, neboli fundraising, většinou lidí jako první vyvstanou na mysli slova jako škemráni, žebrání. Ale když posíláte „DMSku“ na povodně, máte pocit, že ji u vás někdo vyžebřal? Nebo když jdete na charitativní koncert, připadají vám hudebníci jako škemrající loudilové?

Lidé mají často chuť pomáhat. Někteří lidé a mnohé firmy mají i přebytek finančních prostředků. Firmy mají často zřízenou zvláštní položku v rozpočtu pro účely dárcovství nebo sponzoringu. Ty větší mají dokonce celé oddělení společenské odpovědnosti, které se zabývá právě rozdělením finančních prostředků mezi pro ně zajímavé neziskové organizace a přitažlivé projekty. Tedy peníze jsou, lidi dávat chtějí, pouze chybí jeden článek. A to jste vy! Je potřeba jednoho člověka, který si o ně řekne, který přijde a požádá. Nejdete žádat o milodar, ale nabízet spolupráci, protože

i Pionýr má co nabídnout. Firmy vyhazují astronomické částky za propagaci. My jim můžeme nabídnout za pár tisíc celkem slušné zviditelnění.

Důležité je položit sami sobě dotazy: Co vlastně nejvíce potřebujeme? Co nás nejvíce pálí? Potřebujeme peníze? Pak promyslete konkrétní projekt, např. kulturní akci, připravte si náklady po položkách a žádejte o konkrétní částku.

A nemusíte shánět jen peníze. Někdy se lépe žádá o materiální dary. Co postrádáte ve vaší klubovně? Potřebujete nové koberce? Lino? Židličky? Pokud ano, využijte univerzálního e-mailu, který jsme pro vás připravili za pomoci specialistů na fundraising. Můžete si ho stáhnout na Servisu Pionýra (Ke stažení / Fundraising) včetně podrobného popisu „jak na to“.

Průměrný dar v Česku je kolem částky 10 000 Kč. Vícekrát se patrně budete setkávat s odpovědí „ne“. Pokud vám vyjde jedna kladná odpověď z deseti oslovených firem, je to úspěch! Proto pokud se vám nepodaří sehnat dárci, neberte to jako osobní selhání. Je potřeba to zkoušet a zkoušet stále dokola. Máte zkušenosti s fundraisingem? Daří se vám? Nebo to naopak drhne? Přišli jste na fintu, která funguje? Podělte se s námi a ostatními čtenáři Mozaiky o své zkušenosti! Nebo potřebujete pomoc, poradit? Pište nám na eva@pionyr.cz.

Eva

VÝKOP Z NAŠÍ KOP

Pobavila vás báseň o dění v Moravskoslezské KOP? Máme tu další kousek – poému o Vysočině – tedy nikoliv o salámu, ale o Krajské organizaci kraje Vysočina.

VSOCOČINA

Máme rádi Vysočinu,
a vždy hrajem na rovinu.

Vysočina je kraj hravý,
dělat soutěže nás baví.

Sedmikvítek brzy bude!
Folkloristům to tam půjde.

V lese stezka pionýrská,
každé dítě něco získá.

Klábosilův přechod v noci,
každý sám musí si pomoci.

Tábory se taky zdařily.
Hodně legrace si děti zažily.

Na kurzech se vzděláváme,
velkou hlavu z toho máme.

Termíny na dotace, ty nás tlačí,
ekonomce Ústředí to nestačí.

Na paragonech jsou špatná data,
nezbude pro nás žádná vata.

Po opravě všechno projde,
dotace nám zase dojde.

Autor: Jirka Němec,
Předseda Krajské organizace kraje
Vysočina

Volná chvilka ústředního osmáka: „Já tu Mozaiku prostě žeru!“

Ilustrace: J. Dostál

VĚCNÁ PRÁVA K VĚCI CIZÍ BY NÁM NEMĚLA BÝT CIZÍ

Nad novým občanským zákoníkem, konkrétně § 2707, jsem si vybral povídku klasika, ve které byl výměnkář, který poté, co daroval statek se všemi polnostmi a živým i mrtvým inventářem, byl snachou vytrvale zavírán na záchodě. Když se případu chopila justice, soudce, který zlomyslnost nechápal a dožadoval se vysvětlení, uslyšel, že sice podle smlouvy o výměnku má výměnkář právo užívat přízemní byt statku, sklízet na záhumenku polovinu úrody, chovat 10 slepic, jedno prase, požadovat otopové dříví, 150 kg brambor, čerpat vodu ze studny a chodit na záchod, avšak smlouva že mu nezaručuje právo ze záchodu odcházet. Již si nevybavuji, jak to dopadlo, ovšem nepochybuji o tom, že nezbylo, než se uchýlit ke zdravému rozumu.

Nový občanský zákoník tedy přináší popis jevu, který ještě před několika lety byl statisticky významný více v literatuře, než v reálném životě.

Změna ekonomických poměrů po roce 1989 přinesla i návrat některých právních institutů, které přináší praktický život. Výměnek byl obvykle právo hospodáře – bývalého vlastníka statku – který předal hospodářství se vším všudy některému ze svých potomků, výměnou za doživotní zaopatření. To mělo obvykle podobu bezplatného práva používat samostatný domek (který se označoval jako „výměnek“ nebo „vejminek“) nebo byt v budově statku a práva na naturální plnění – část úrody, dříví apod. Smlouvy věcné břemeno popisovaly velmi přesně – „vejminek“ totiž nezavazoval jen potomka, který statek převzal, ale každého budoucího vlastníka statku (pro případ prodeje statku nebo bankrotu hospodáře).

VĚCNÉ PRÁVO K VĚCI CIZÍ

Z hlediska práva je výměnek tzv. věcné právo k věci cizí. Tento pojem je nejenom zajímavým právním jevem, ale i jevem velmi praktickým a v běžném životě potřebným. Věcné právo k věci cizí umožňuje totiž spolehlivě řešit nejenom situaci výměnku, ale i průchod a průjezd přes cizí pozemek, přesahující stavby a čerpání vody z cizí studny.

Věcná práva k věci cizí umožňují, aby vlastník určité věci směl používat cizí věc (např. vlastník pozemku A) aby k němu procházel přes pozemek B) a toto používání bylo trpěno, nebo aby určité osobě bylo poskytováno nějaké plnění vlastníkem určité věci (např. právě výměnek). Samozřejmě může existovat

neomezené množství kombinací obou popsaných možností.

Proč ale problém, na prvý pohled jasný, má tak složité pojmenování a proč vyžaduje

úřadu. Zaniká obdobně – tedy smluvně, ale například zánikem věci, se kterou je spojeno, ale i úmrtím – například úmrtím oprávněného při osobním věcném břemenu (úmrtí výměnkáře).

DRUHY SLUŽEBNOSTÍ

Služebnosti se rozdělují – to uvádím jen pro úplnost – na pozemkové (patřící k pozemku) a osobní (náležející určité osobě – např. výměnek). Převážná většina věcných břemen zatěžuje nemovitě věci, a pokud se zakládají smlouvou, vznikají zápisem do katastru nemovitostí. U věcí nezapisovaných do veřejných seznamů (tedy i u věcí movitých), vznikají věcná břemena účinností smlouvy o jejich zřízení. Se zánikem je tomu obdobně, navíc může zánik nastat zánikem věci nebo úmrtím (výměnkář).

V novém občanském zákoníku se tak setkáváme s tradičními služebnostmi:

- 5 Služebnost stezky opravňuje chodit po stezce nebo se po ní dopravovat lidskou silou.
- 5 Služebnost cesty zakládá právo jezdit přes pozemek jakýmkoli vozidly.
- 5 Služebnost průhonu umožňuje hnát zvířata přes pozemek a je s ním spojeno i oprávnění jezdit jinými než motorovými vozidly.
- 5 Služebnost opory cizí stavby spočívá v právu stavebně opřít svou stavbu o stavbu sousední.
- 5 Služebnost okapu umožňuje svádět dešťovou vodu ze své střechy na cizí nemovitou věc (budovu či pozemek).
- 5 Právem obsahově opačným je služebnost práva na svod dešťové vody.
- 5 Služebnost práva na vodu z pramene na cizím pozemku netřeba vysvětlovat.
- 5 Tajemně znějící služebnost rozlivu zakládá vlastníku vodního díla (např. řeky), právo při povodni řízení rozlévat na služebném (právem zatíženém) pozemku vodu.
- 5 Služebnost právo pastvy vysvětlení také nepotřebuje.

Moderní služebností je „služebnost inženýrské sítě“. Ta zakládá právo vlastním nákladem a vhodným i bezpečným způsobem zřídit na služebném pozemku nebo přes něj vést vodovodní, kanalizační, energetické nebo jiné vedení, a vedení provozovat a udržovat. Vlastník pozemku je povinen se zdržet všeho, co vede k ohrožení inženýrské sítě, zpravidla bude povinen oprávněnému zpřístupnit i pozemek za účelem prohlídky nebo údržby sítě. Závěrem doporučení, které plyne ze „záchodového příběhu“: Pokud budeme věcné břemeno/služebnost sjednávat, nechme si je popsat co nejpodrobněji – zákon sice obsahuje formulaci o tom, že služebnost opravňuje ke všemu, co je k jejímu výkonu potřeba, ale jistota je jistota. Když nás někdo zavře na záchod, je to problém ryze praktický a nikoliv právní.

Michal Pokorný advokát
právní zástupce Pionýra

zvláštní právní úpravu? Protože člověk je nestálý, jeho život časově omezený. Pokud jsem se dohodl se sousedem, že budu používat cestu, nikdo mi nezaručí, že se dohodnu s jeho dědicem nebo vlastníkem, kterému jednou dům prodá. Zkušeností bylo ověřeno, že významné dohody, jako je právo průchodu a průjezdu na pozemek či doživotní zaopatření, je výhodnější vázat na vlastnictví věci než na osobu, která může změnit názor, zemřít anebo zbankrotovat. Zavázán je totiž každý, komu v budoucnu bude věc náležet. Tato zkušenost měla své právní vyjádření již před více než 2000 let ve starověkém Římě, odkud máme první doklady, které jsme bez zásadních změn převzali do našeho právního řádu. Jednalo se o tzv. služebnosti, které jsou veřejnosti spíše známy jako věcná břemena. Nyní jsou věcně rozdělovány na služebnosti a reálná věcná břemena. Pro služebnosti je charakteristické, že zakládají na dobu časově neomezenou povinnost pasivity (strpět, umožnit určité chování – například průjezd), naproti tomu reálná břemena jsou charakterizována dočasností a tzv. transformovatelností (při neplnění se transformují v právo na peněžitou náhradu, pro niž je možné vést exekuci na zatíženou nemovitou věc), zejména však tím, že zavazují vlastníka obtíženě věci k nějakému konání (např. udržovat studnu pro jiného).

Věcné břemeno vzniká smlouvou, závětí ale i vydržením a může být založeno zákonem nebo rozhodnutím soudu či správního

1

2

3

4

5

1. 11. 1919 se narodil herec Radovan Lukavský († 10. 3. 2008). (Obr. 1)

2. 11. 1924 se narodil Rudolf Battěk, sociolog a politik, člen českého disentu.

2. 11. 1914 se narodil Josef Valčík, voják, příslušník výsadkové skupiny Silver A († 18. června 1942).

3. 11. 1784 se narodil malíř Antonín Mánes († 23. 7. 1843).

3. 11. 1984 byl zahájen provoz na prodloužené trase metra C do Holešovic.

4. 11. 2004 schválil Senát Parlamentu ČR zákon, který zrušil branou povinnost.

4. 11. 1934 se narodil kameraman Miroslav Ondříček.

5. 11. 1414 byl v Kostnici zahájen kostnický koncil, v jeho průběhu byl mimo jiné souzen a upálen Jan Hus a sesazen papež Jan XXIII.

6. 11. 1944 bylo poprvé vyrobeno plutonium, jež bylo později použito v atomové bombě Fat Man shozené na Nagasaki v Japonsku. (Obr. 2)

6. 11. 1924 se narodil Radim Palouš, český filosof, pedagog a komeniolog.

6. 11. 1814 se narodil vynálezce saxofonu Adolphe Sax († 4. února 1894).

7. 11. 1954 se narodil generál Petr Voznica, český voják a diplomat.

8. 11. 1414 byl Zikmund Lucemburský korunován římským králem.

8. 11. 1994 zemřel herec Zdeněk Řehoř (* 30. 8. 1920). (Obr. 3)

9. 11. 1914 se narodila Cvija Lubetkinová, vůdčí osobnost polské Židovské bojové organizace († 14. července 1976). Narodila se v Polsku ve vesnici Byteń poblíž města Słonim (dnešní Bělorusko). Když bylo Polsko v září 1939 napadeno nacistickým Německem a později Sovětským svazem, podnikla nebezpečnou cestu ze Sověty okupované části země do Varšavy, kde se dala k podzemí. Přežila holocaust a v roce 1946 emigrovala. (Obr. 4)

10. 11. 1994 byla uvedena do provozu část trasy B pražského metra z Nových Butovic do Zličína.

11. 11. 1734 se narodil František Martin Pelcl, buditel, filolog a historik († 24. 2. 1801).

11. 11. 1939 zemřel Jan Opletal, student medicíny, který byl těžce zraněn při protinacistické demonstraci 28. 10. 1939 (* 1. 1. 1915). (Obr. 5)

11. 11. 1974 zemřel sochař Jan Kodet (* 1. 6. 1910).

12. 11. 1944 byla posledním z mnoha náletů Royal Air Force potopena německá bitevní loď Tirpitz („sestra“ bitevní lodi Bismarck) – nejtěžší bitevní loď postavená v Evropě. (Obr. 6)

12. 11. 1989 byla svatořečena Anežka Česká.

13. 11. 354 se narodil Augustinus (sv. Augustin), biskup a jeden z prvních křesťanských teologů. (Obr. 7)

13. 11. 1924 se narodil první primátor Ostravy Zdeněk Kupka († 15. listopadu 1994).

15. 11. 1924 zemřel malíř Jakub Schikaneder (* 1. 3. 1855).

15. 11. 1939 proběhla manifestace studentů vysokých škol a obyvatelstva proti německým okupantům na pohřbu Jana Opletala v Praze.

17. 11. 1904 otevřela Rakouská severozápadní dráha železniční trať Dobronín – Polná.

17. 11. 1939 byly české vysoké školy násilně uzavřeny německými okupanty.

Po pohřbu studenta Jana Opletala dne 15. listopadu, který se stal posledním projevem manifestačního odporu českého lidu proti německé okupaci Čech a Moravy v roce 1939, nařídil Hitler, aby jakékoliv další demonstrace byly bez ostychu ihned potlačeny vojenskou silou. Kromě uzavření škol byli také zatčeni vedoucí představitelé vysokoškoláků, devět

z nich bylo popraveno (Josef Adamec, Jan Černý, Marek Frauwirth, Jaroslav Klíma, Bedřich Koula, Josef Matoušek, František Skorkovský, Václav Šaffránek a Jan Weinert), 1200 českých studentů bylo zbito a odvečeno do koncentračních táborů. V roce 1941 byl 17. listopad vyhlášen v Londýně za Mezinárodní den studentstva.

17. 11. 1989 studenti demonstrovali na Národní třídě v Praze. (Obr. 8)

18. 11. 1989 začala na protest proti brutálnímu zásahu bezpečnosti proti studentům stávka herců všech pražských divadel.

19. 11. 1989 bylo založeno v Praze v Činoherním klubu Občanské fórum.

19. 11. 1924 se narodil spisovatel Jan Otčenášek († 24. 2. 1979).

19. 11. 1839 se narodil Emil Škoda, technik a podnikatel, zakladatel Škodových závodů v Plzni († 8. 8. 1900).

20. 11. 1989 proběhla první masová protikomunistická demonstrace lidu na Václavském náměstí za účasti 150 000 lidí.

21. 11. 1344 položil Jan Lucemburský základní kámen ke stavbě gotické katedrály sv. Víta v Praze; dosavadní biskup Arnošt z Pardubic byl zároveň jmenován pražským arcibiskupem.

21. 11. 1694 se narodil Voltaire, francouzský básník, spisovatel, filozof a humanista († 30. 5. 1778).

22. 11. 1914 se narodil Josef Cikán, voják, příslušník operace Glucinium († 1. dubna 1985).

24. 11. 1874 si Joseph F. Glidden nechal patentovat ostnatý drát.

24. 11. 1864 se narodil Henri de Toulouse-Lautrec, francouzský malíř a grafik († 9. září 1901).

24. 11. 1954 se narodil Emir Kusturica, bosenský filmový režisér – absolvent pražské FAMU v ročníku Otakara Vávry (např. filmy Otec na služební cestě, Černá kočka, bílý kocour, Dům k pověšení, Arizona Dream, Underground, Život je zázrak).

26. 11. 1914 se narodil Václav Valeš, válečný letec RAF († 20. července 1941).

26. 11. 1974 se narodil Roman Šebrle, český vícebojař, olympijský vítěz v desetiboji (2004) a první, kdo v tomto sportu překonal hranici 9000 bodů – vytvořil tak 11 let nepřekonaný světový rekord. (Obr. 9)

28. 11. 1414 byl Jan Hus v Kostnici zatčen (viz 5. 11. – kostnický koncil).

28. 11. 1944 byla – v koncentračním táboře Auschwitz-Birkenau naposledy použita plynová komora.

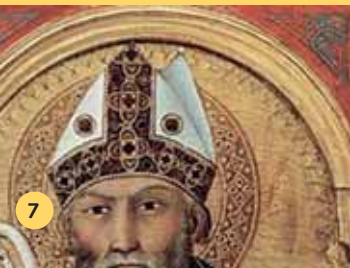
28. 11. 1884 se narodila herečka Růžena Nasková, († 17. 6. 1960).

29. 11. 1834 se narodil český botanik Ladislav Josef Čelakovský († 24. listopadu 1902).

30. 11. 1874 se narodil Sir Winston Churchill, britský politik a premiér Spojeného království ve válečných letech 1940 – 1945 (a také 1951 – 1955), ale také voják, žurnalista, spisovatel (Nobelova cena za literaturu 1953) a historik († 24. ledna 1965). (Obr. 10)

6

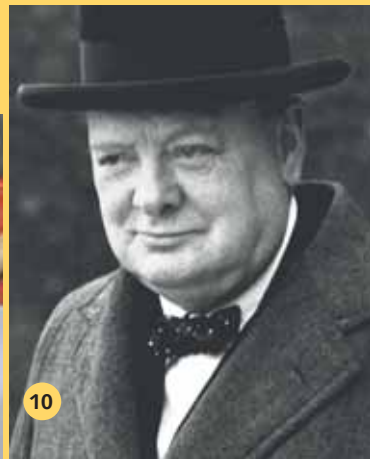
7

8

9

10

PIONÝR OPEN 2014

Od pátku 5. do neděle 14. září bylo na stovce míst po celé republice opravdu živo. Probíhal totiž festival otevřených akcí a kluboven s názvem Pionýr Open.

Tisíce návštěvníků si během něj vybíraly z nabídky dvou stovek akcí, mezi nimiž byly například sportovní odpoledne, soutěže, pohádkové lesy, deskové hry, rukodělné dílny, lanové aktivity, otevřené klubovny...

Zprávy z několika míst, kde festival probíhal, najdete na stranách 4 a 5, zde je doplňujeme několika povedenými snímky přímo z akce.

